

**MEĐUNARODNI KRIVIČNI SUD
ZA BIVŠU JUGOSLAVIJU**

Predmet br. IT-03-67

**TUŽILAC
MEĐUNARODNOG SUDA**

PROTIV

VOJISLAVA ŠEŠELJA

MODIFIKOVANA IZMENJENA OPTUŽNICA

Tužilac Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju, u skladu sa svojim ovlašćenjima iz člana 18 Statuta Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju (u daljem tekstu: Statut Međunarodnog suda), optužuje:

VOJISLAVA ŠEŠELJA

za **ZLOČINE PROTIV ČOVEČNOSTI i KRŠENJA ZAKONA I OBIČAJA RATOVANJA**, kako sledi:

OPTUŽENI

1. **Vojislav ŠEŠELJ**, sin Nikole ŠEŠELJA, rođen je 11. oktobra 1954. godine u Sarajevu, u Republici Bosni i Hercegovini (u daljem tekstu: Bosna i Hercegovina). Diplomirao je na Pravnom fakultetu Univerziteta u Sarajevu. Fakultetsku diplomu stekao je 1976, zvanje magistra 1978, a zvanje doktora nauka 1979. godine. Od 1981. do 1984, predavao je političke nauke kao asistent na Sarajevskom univerzitetu.

2. Mada je počeo kao komunista, **Vojislav ŠEŠELJ** je na kraju postao kritičar komunističkog režima u bivšoj Jugoslaviji, a početkom osamdesetih godina sklopio je bliske veze sa grupom srpskih nacionalista. Godine 1984. osuđen je za "kontrarevolucionarnu delatnost" i izrečena mu je kazna od osam godina zatvora. Nakon što mu je Vrhovni sud Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije (u daljem tekstu: SFRJ) smanjio kaznu, pušten je iz zatvora 1986. godine.

3. Kad je pušten na slobodu, **Vojislav ŠEŠELJ** se nastanio u Beogradu i nastavio da se bavi nacionalističkom politikom. Godine 1989. otputovao je u SAD i upoznao predsednika Četničkog pokreta u slobodnom svetu Momčila Đujića, koji ga je na dan 600. godišnjice Kosovske bitke - 28. juna 1989. godine - imenovao za četničkog vojvodu, što znači vođu. Nakon što mu je dodeljena ta titula, **Vojislav ŠEŠELJ** je putovao po SAD, Kanadi, Australiji i Zapadnoj Evropi sakupljajući sredstva kojima će

finansirati svoju nacionalističku delatnost. Dana 23. januara 1990. godine, **Vojislav ŠEŠELJ** je postao vođa Srpskog slobodarskog pokreta, a 14. marta 1990. ušao je u koaliciju sa Vukom Draškovićem, takođe srpskim nacionalistom, i osnovao Srpski pokret obnove (u daljem tekstu: SPO).

4. U junu 1990. godine, **Vojislav ŠEŠELJ** je osnovao stranku Srpske narodne obnove, koja je kasnije preimenovana u Srpski četnički pokret. Na izborima u decembru 1990. godine, njegova stranka je osvojila skoro 100.000 glasova. Ubrzo nakon toga, vlasti SFRJ su zabranile Srpski četnički pokret. Dana 23. februara 1991. godine, **Vojislav ŠEŠELJ** je izabran za predsednika novoosnovane Srpske radikalne stranke (u daljem tekstu: SRS). U junu 1991. godine postao je član Skupštine Republike Srbije. Na gotovo svakodnevnim mitinzima i tokom predizborne kampanje, pozivao je na jedinstvo Srba i na rat protiv "istorijskih neprijatelja" Srbije, odnosno protiv stanovništva hrvatske, muslimanske i albanske nacionalnosti na teritoriji bivše Jugoslavije. Više relevantnih istorijskih i političkih činjenica iznosi se u Dodatku I ove optužnice.

INDIVIDUALNA KRIVIČNA ODGOVORNOST

Član 7(1) Statuta Međunarodnog suda

5. **Vojislav ŠEŠELJ** snosi individualnu krivičnu odgovornost za zločine koji se navode u članovima 3 i 5 Statuta Međunarodnog suda i koji su opisani u ovoj optužnici, koje je on planirao, naredio, podsticao, počinio ili čije je planiranje, pripremu ili izvršenje na drugi način pomagao i podržavao. Kad u ovoj optužnici koristi reč "počiniti", tužilac nema nameru da sugeriše da je optuženi fizički počinio sve zločine za koje se tereti kao lično odgovoran. Navodi o fizičkom činjenju su izneti samo po pitanju optužbi za progon, (tačka 1) vršen putem direktnog i javnog etničkog omalovažavanja (paragrafi 15 i 17(k)), u vezi s govorima optuženog u Vukovaru, Malom Zvorniku i Hrtkovcima, putem deportacije i prisilnog premeštanja (paragrafi 15 i 17(i)), u vezi s govorom optuženog u Hrtkovcima, te po pitanju optužbi za deportaciju i nehumana dela (prisilno premeštanje) (tačke 10-11, paragrafi 31-33), u vezi sa govorom optuženog u Hrtkovcima. Reč "počiniti" u ovoj optužnici uključuje učestvovanje **Vojislava ŠEŠELJA** u udruženom zločinačkom poduhvatu u svojstvu sapočinioca. Kad u ovoj optužnici koristi reč "podsticao", optužba optuženog **Vojislava ŠEŠELJA** tereti da je svojim govorima, izjavama, radnjama i/ili propustima doprineo da se kod izvršilaca stvori odluka da počine navedena krivična dela.

6. **Vojislav ŠEŠELJ** je učestvovao u udruženom zločinačkom poduhvatu. Svrha tog udruženog zločinačkog poduhvata bila je da se, činjenjem zločina koji predstavljaju kršenje odredbi članova 3 i 5 Statuta Međunarodnog suda, većina Hrvata, Muslimana i drugih stanovnika nesrpske nacionalnosti silom trajno ukloni sa otprilike jedne trećine teritorije Republike Hrvatske (u daljem tekstu: Hrvatska) i velikih delova Bosne i Hercegovine, kao i iz nekih delova Vojvodine u Republici Srbiji (u daljem tekstu: Srbija), kako bi ta područja postala deo nove države pod dominacijom Srba. U Hrvatskoj su ta područja obuhvatala oblasti koje su srpske vlasti nazivale "SAO Krajina" (odnosno Srpska Autonomna Oblast Krajina), "SAO Zapadna Slavonija" i "SAO Slavonija, Baranja i Zapadni Srem" (posle 19. decembra 1991, "SAO Krajina" se pojavljuje pod nazivom RSK (Republika Srpska Krajina), a dana 26. februara 1992, SAO Zapadna Slavonija i SAO Slavonija, Baranja i Zapadni Srem ušle su u sastav

RSK), te “Dubrovačku republiku”. U Bosni i Hercegovini, ta područja su obuhvatala Bosanski Šamac, Zvornik, pet opština poznatih pod imenom “šire područje Sarajeva” (Ilijaš, Vogošća, Novo Sarajevo, Ilidža i Rajlovac), Bijeljino, Mostar, Nevesinje i Brčko.

7. Zločini navedeni u ovoj optužnici bili su deo cilja ovog udruženog zločinačkog poduhvata, a **Vojislav ŠEŠELJ** je imao svest i nameru potrebne za činjenje svakog tog zločina. Alternativno, zločini navedeni u tačkama od 1 do 9 i od 12 do 14 ove optužnice bili su prirodne i predvidive posledice ostvarenja cilja ovog udruženog zločinačkog poduhvata, a **Vojislav ŠEŠELJ** je bio svestan da su takvi zločini mogući ishod ostvarenja udruženog zločinačkog poduhvata.

8. Gorenavedeni udruženi zločinački poduhvat nastao je pre 1. avgusta 1991. i trajao najmanje do decembra 1995. **Vojislav ŠEŠELJ** je učestvovao u ovom udruženom zločinačkom poduhvatu do septembra 1993, kad je došao u sukob sa Slobodanom Miloševićem. **Vojislav ŠEŠELJ** je na ostvarenju cilja udruženog zločinačkog poduhvata radio u dogovoru sa više pojedinaca. Svaki učesnik ili saizvršilac u sklopu udruženog zločinačkog poduhvata odigrao je svoju ulogu ili više uloga koje su značajno doprinele ostvarenju cilja ovog poduhvata. Među ostalim pojedincima koji su učestvovali u ovom udruženom zločinačkom poduhvatu bili su Slobodan MILOŠEVIĆ, general Veljko KADIJEVIĆ, general Blagoje ADŽIĆ, pukovnik Ratko MLADIĆ, Jovica STANIŠIĆ, Franko SIMATOVIĆ zvan “Frenki”, Radovan STOJIČIĆ zvan “Badža”, Milan MARTIĆ, Goran HADŽIĆ, Radovan KARADŽIĆ, Momčilo KRAJIŠNIK, Biljana PLAVŠIĆ, Željko RAŽNATOVIĆ zvan “Arkan” i drugi pripadnici Jugoslovenske narodne armije (u daljem tekstu: JNA), kasnije Vojske Jugoslavije (u daljem tekstu: VJ), novoformirane srpske Teritorijalne odbrane (u daljem tekstu: TO) u Hrvatskoj i u Bosni i Hercegovini, vojske Republike Srpske Krajine (u daljem tekstu: SVK), vojske Republike Srpske (u daljem tekstu: VRS), TO-a Srbije i Crne Gore, snaga lokalne srpske policije i policijskih snaga Republike Srbije i Republike Srpske (u daljem tekstu: snage MUP-a), uključujući Državnu bezbednost (u daljem tekstu: DB) Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srbije i specijalnih snaga srpske policije u SAO Krajini i u RSK-u koje su se obično nazivale “Martićeva policija”, “martićevci”, “Policija SAO Krajine” ili “Milicija SAO Krajine” (u daljem tekstu: Martićeva policija), te pripadnici paravojnih snaga iz Srbije i Crne Gore, paravojnih snaga bosanskih Srba i hrvatskih Srba i dobrovoljačkih jedinica kao što su “četnici” ili “šešeljevci” (u daljem tekstu, zajedno: srpske snage), kao i druge političke ličnosti iz S(F)RJ, Republike Srbije, Republike Crne Gore i iz rukovodstva bosanskih i hrvatskih Srba.

9. **Vojislav ŠEŠELJ**, kao predsednik Srpske radikalne stranke (SRS), bio je istaknuta politička ličnost u SFRJ/SRJ u periodu na koji se odnosi ova optužnica. Zagovarao je politiku ujedinjenja “svih srpskih zemalja” u homogenu srpsku državu. Takozvanu liniju Karlobag-Ogulin-Karlovac-Virovitica označio je kao zapadnu granicu te nove srpske države (o kojoj je govorio kao o “Velikoj Srbiji”) koja uključuje Srbiju, Crnu Goru, Makedoniju i znatne delove Hrvatske i Bosne i Hercegovine.

10. **Vojislav ŠEŠELJ**, delujući sam i u dogovoru s drugim učesnicima udruženog zločinačkog poduhvata, učestvovao je u udruženom zločinačkom poduhvatu na sledeće načine:

- a. Učestvovao je u regrutovanju, formiranju, finansiranju, snabdevanju, pružanju podrške i rukovođenja srpskim dobrovoljcima povezanim sa SRS-om, najčešće zvanim "četnici" ili "šešeljevci". Te dobrovoljačke jedinice su bile osnovane i podržavane da bi pomogle u izvršenju ovog udruženog zločinačkog poduhvata putem činjenja zločina kojim se krše odredbe članova 3 i 5 Statuta Međunarodnog suda.
- b. Držao je huškačke govore u medijima, na javnim nastupima i prilikom svojih poseta dobrovoljačkim jedinicama i drugim srpskim snagama u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini, podstičući te snage na činjenje zločina kojim se krše odredbe članova 3 i 5 Statuta Međunarodnog suda.
- c. Zagovarao je i podsticao stvaranje homogene "Velike Srbije", koja bi konkretno obuhvatala područja navedena u ovoj optužnici, putem sile, te na taj način učestvovao u širenju ratne propagande i raspirivanju mržnje prema nesrpskom stanovništvu.
- d. U svojim javnim govorima pozivao je na proterivanje hrvatskih civila iz delova pokrajine Vojvodine u Srbiji, i tako podsticao svoje sledbenike i lokalne vlasti da učestvuju u kampanji progona lokalnog hrvatskog stanovništva.
- e. Učestvovao je u planiranju i pripremama za preuzimanje vlasti u gradovima i selima u dve srpske autonomne oblasti u Hrvatskoj i u opštinama Bosanski Šamac, Zvornik, na "širem području Sarajeva", te u opštinama Bijeljina, Mostar, Nevesinje i Brčko u Bosni i Hercegovini, te za kasnije prisilno uklanjanje većine nesrpskog stanovništva sa tih područja.
- f. Učestvovao je u pružanju finansijske, materijalne, logističke i političke podrške potrebne za takvo preuzimanje vlasti. Tu podršku, uz pomoć Slobodana Miloševića, obezbedio je od srpskih vlasti i Srba iz inostranstva, gde je prikupljao sredstva za podršku ostvarenju cilja udruženog zločinačkog poduhvata.
- g. Regrutovao je srpske dobrovoljce povezane sa SRS-om i indoktrinirao ih svojom ekstremnom nacionalističkom retorikom kako bi učestvovali u prisilnom uklanjanju nesrpskog stanovništva sa ciljnih područja putem činjenja zločina iz ove optužnice na naročito nasilan i brutalan način.

11. Vojislav ŠEŠELJ je svesno i hotimično učestvovao u ovom udruženom zločinačkom poduhvatu, imajući istu nameru kao i njegovi drugi učesnici ili svest o predvidivim posledicama njihovih postupaka. Po tom osnovu, on za ove zločine snosi individualnu krivičnu odgovornost po članu 7(1) Statuta Međunarodnog suda, pored odgovornosti koju po istom članu snosi zato što je planirao, naredio, podsticao, fizički počinio ili na drugi način pomagao i podržavao planiranje, pripremu i izvršenje ovih zločina.

OPŠTI PRAVNI NAVODI

12. Sve vreme na koje se odnosi ova optužnica, u Hrvatskoj i u Bosni i Hercegovini postojalo je stanje oružanog sukoba. Postojao je neksus između tog stanja oružanog sukoba i zločina za koje se ovde navodi da su počinjeni u Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini i delovima Vojvodine u Srbiji.

13. Sve vreme na koje se odnosi ova optužnica, **Vojislav ŠEŠELJ** je bio dužan da se pridržava zakona i običaja koji regulišu vođenje oružanih sukoba.

14. Ponašanje za koje se optužnicom tereti kao za zločine protiv čovečnosti bilo je deo rasprostranjenog ili sistematskog napada usmerenog protiv hrvatskih, muslimanskih i drugih nesrpskih civila na širokim područjima Hrvatske, Bosne i Hercegovine i Vojvodine u Srbiji.

OPTUŽBE:

TAČKA 1

(PROGONI)

15. Od 1. avgusta 1991. ili približno od tog datuma pa barem do septembra 1993. godine, **Vojislav ŠEŠELJ**, delujući pojedinačno ili u dogovoru sa poznatim i nepoznatim učesnicima udruženog zločinačkog poduhvata, planirao je, naredio, podsticao, počinio ili na drugi način pomagao i podržavao planiranje, pripremu ili izvršenje progona hrvatskog, muslimanskog i drugog nesrpskog civilnog stanovništva na teritoriji SAO Zapadna Slavonija i SAO SBZS (Slavonija, Baranja i Zapadni Srem), u opštinama Bosanski Šamac, Zvornik, na “širem području Sarajeva”, te u opštinama Bijeljina, Mostar, Nevesinje i Brčko u Bosni i Hercegovini i u delovima Vojvodine u Srbiji.

16. Tokom celog tog perioda, srpske snage, koje su se sastojale od jedinica JNA (a zatim VJ), lokalnih jedinica srpskog TO-a (koje su kasnije transformisane u vojsku RSK (SVK) i vojsku Republike Srpske (VRS)), te jedinica TO-a iz Srbije i Crne Gore, jedinica lokalne srpske policije i MUP-a Republike Srbije, te dobrovoljačkih i paravojnih jedinica, uključujući dobrovoljce koje je regrutovao i/ili podstrekavao **Vojislav ŠEŠELJ**, napadale su i preuzimale kontrolu nad gradovima i selima na tim područjima. Nakon preuzimanja vlasti, te srpske snage, u saradnji sa lokalnim srpskim vlastima, uspostavile su režim progona sračunat na to da se nesrpsko civilno stanovništvo istera sa tih područja.

17. Ti progoni su činjeni na političkoj, rasnoj i verskoj osnovi, a obuhvatali su:

- a. Istrebljenje ili ubistvo mnogih hrvatskih, muslimanskih i drugih nesrpskih civila, uključujući žene, decu i starije osobe, u opštini Vukovar i selima Voćin, Hum, Bokane i Krasković u Hrvatskoj, u opštinama Bosanski Šamac, Zvornik, na “širem području Sarajeva”, te u opštinama Bijeljina,

Mostar i Nevesinje u Bosni i Hercegovini, o čemu se detalji iznose u paragrafima od 18 do 27 ove optužnice.

- b. Dugotrajno i rutinsko zatvaranje i zatočenje hrvatskih, muslimanskih i drugih nesrpskih civila u zatočeničkim objektima u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini, uključujući zarobljeničke logore u Vukovaru, u Voćinu i okolini, te u Bosanskom Šamcu, Zvorniku, na “širem području Sarajeva”, te u Bijeljini, Mostaru, Nevesinju i Brčkom, o čemu se detalji iznose u paragrafima od 28 do 30 ove optužnice.
- c. Uspostavljanje i održavanje nehumanih životnih uslova za hrvatske, muslimanske i druge nesrpske civile u pomenutim zatočeničkim objektima.
- d. Stalno mučenje, premlaćivanje i ubijanje zatočenih civila hrvatske, muslimanske i druge nesrpske nacionalnosti u pomenutim zatočeničkim objektima.
- e. Dugotrajan i čest prisilni rad hrvatskih, muslimanskih i drugih nesrpskih civila zatočenih u pomenutim zatočeničkim objektima ili držanih u kućnom pritvoru u njihovim domovima u Vukovaru, Voćinu, Bosanskom Šamcu, Zvorniku, na “širem području Sarajeva”, te u Bijeljini, Mostaru i Brčkom. Prisilni rad obuhvatao je kopanje grobova, utovarivanje municije za srpske snage, kopanje rovova, te druge vidove fizičkog rada na frontu.
- f. Seksualno zlostavljanje hrvatskih, muslimanskih i drugih nesrpskih civila od strane srpskih vojnika prilikom zarobljavanja i u zatočeničkim objektima.
- g. Uvođenje restriktivnih i diskriminacionih mera uperenih protiv hrvatskog, muslimanskog i drugog nesrpskog civilnog stanovništva, uključujući osobe u Voćinu u Hrvatskoj i Bosanskom Šamcu, Zvorniku, na “širem području Sarajeva”, te u Bijeljini, Mostaru i Nevesinju u Bosni i Hercegovini, ali i u delovima Vojvodine u Srbiji, kao što su ograničavanje slobode kretanja; uklanjanje sa položaja vlasti u lokalnim institucijama državne vlasti i u policiji; otpuštanje sa posla; uskraćivanje prava na zdravstvenu zaštitu i samovoljni pretresi kuća.
- h. Mučenje, premlaćivanje i pljačkanje hrvatskih, muslimanskih i drugih nesrpskih civila.
- i. Deportacija ili prisilno premeštanje desetina hiljada hrvatskih, muslimanskih i drugih nesrpskih civila sa gorenavedenih teritorija i iz delova Vojvodine u Srbiji, kao što se detaljnije opisuje u paragrafima od 31 do 33.
- j. Namerno uništavanje domova i druge javne i privatne imovine, kulturnih ustanova, istorijskih spomenika i verskih objekata hrvatskog, muslimanskog i drugog nesrpskog civilnog stanovništva u opštini Vukovar i u Voćinu u Hrvatskoj, te u opštinama Bosanski Šamac, Zvornik, na

“širem području Sarajeva” i u opštinama Bijeljina, Mostar i Nevesinje u Bosni i Hercegovini, kao što se detaljnije opisuje u paragrafu 34.

- k. Direktno i javno omalovažanje hrvatskog, muslimanskog i drugog nesrpskog stanovništva u Vukovaru, Zvorniku i Hrtkovcima putem govora mržnje, a na osnovu njihove nacionalne pripadnosti.

Ovim delima i propustima, **Vojislav ŠEŠELJ** je počinio:

Tačka 1: Progone na političkoj, rasnoj ili verskoj osnovi, **ZLOČIN PROTIV ČOVEČNOSTI**, kažnjiv po članovima 5(h) i 7(1) Statuta Međunarodnog suda.

TAČKE od 2 do 4

(ISTREBLJENJE i UBISTVO)

18. Od 1. avgusta 1991. ili približno od tog datuma pa do juna 1992. godine, na teritoriji SAO SBZS u Vukovaru, a na teritoriji SAO Zapadna Slavonija u Voćinu, od 1. marta 1992. ili približno od tog datuma pa barem do septembra 1993. u opštinama Bosanski Šamac, Zvornik, na “širem području Sarajeva”, te u opštinama Bijeljina, Mostar i Nevesinje u Bosni i Hercegovini, **Vojislav ŠEŠELJ**, delujući pojedinačno ili u dogovoru sa drugim poznatim i nepoznatim učesnicima udruženog zločinačkog poduhvata, planirao je, naredio, podsticao, počinio ili na drugi način pomagao i podržavao planiranje, pripremu ili izvršenje istrebljenja i ubistva hrvatskih, muslimanskih i drugih nesrpskih civila, kao što se navodi u paragrafima od 19 do 27 ove optužnice.

HRVATSKA

SAO ZAPADNA SLAVONIJA

19. Počev od avgusta 1991. godine, srpske snage, uključujući dobrovoljačke jedinice zvane “šešeljevci”, imale su kontrolu nad Voćinom. U novembru 1991. godine, **Vojislav ŠEŠELJ** je posetio Voćin i obratio se dobrovoljcima. Podstaknute govorima **Vojislava ŠEŠELJA**, dobrovoljačke jedinice, posebno “šešeljevci”, počele su da pale kuće hrvatskih građana i da ubijaju hrvatske civile u selima Voćin, Hum, Bokane i Krasković sve dok se 13. decembra 1991. godine nisu povukle sa tog područja. Išli su od kuće do kuće i ubijali svakog kog su našli, ukupno **četrdeset tri** civila. Neki od onih koji su se sakrili uspeli su da prežive. Imena žrtava daju se u Dodatku II u prilogu ove optužnice.

SAO SBZS - VUKOVAR

20. U novembru 1991. godine, u toku borbi koje su srpske snage vodile da bi zauzele Vukovar, **Vojislav ŠEŠELJ** je obišao grad i javno izjavio da “nijedan ustaša ne sme živ da izađe iz Vukovara”, podstičući na taj način ubijanje Hrvata. Dana 20. novembra 1991. ili približno tog datuma, kao deo opšte kampanje progona, srpske vojne

snage, u čijem sastavu su bili pripadnici JNA i TO-a, te dobrovoljačkih i paravojnih jedinica pod komandom, kontrolom ili uticajem JNA, TO-a SBZS i drugih učesnika udruženog zločinačkog poduhvata, uključujući dobrovoljce koje je regrutovao i/ili podstrekavao **Vojislav ŠEŠELJ**, odvele su oko četiri stotine Hrvata i drugih nesrba iz vukovarske bolnice nakon što su Srbi preuzeli vlast u tom gradu. Oko tri stotine tih nesrba prebačeno je u kasarnu JNA, a zatim na poljoprivredno dobro Ovčara, oko pet kilometara južno od Vukovara. Tu su pripadnici srpskih snaga satima tukli i mučili žrtve. Tokom večeri 20. novembra 1991. godine, vojnici su žrtve u grupama od 10-20 ljudi prevozili na jedno udaljeno stratište između poljoprivrednog dobra Ovčara i Grabova, gde su iz vatrenog oružja ubili oko **dve stotine pedeset i pet** nesrba iz vukovarske bolnice. Njihova tela zakopana su u masovnu grobnicu. Imena žrtava ovih ubistava navode se u Dodatku III u prilogu ove optužnice.

21. Nakon što su srpske snage preuzele kontrolu nad Vukovarem 18. novembra 1991. godine, u “Veleprometu” se okupilo više od hiljadu civila. Neke su na to mesto poterale srpske snage, a drugi su išli dobrovoljno, tražeći zaštitu. Do 19. novembra 1991, u “Veleprometu” se okupilo oko dve hiljade ljudi. JNA je otprilike osam stotina okupljenih lica smatrala ratnim zarobljenicima. Uveče tog 19. novembra 1991, ubrzo nakon što je JNA počela da prebacuje navodne ratne zarobljenike u svoj zatvorski objekat u Sremskoj Mitrovici u Srbiji, srpske snage, među kojima su bili dobrovoljci koje je regrutovao i/ili podstrekavao **Vojislav ŠEŠELJ**, izdvojile su određeni broj pojedinaca iz te grupe navodnih ratnih zarobljenika. Te izdvojene pojedince izveli su iz “Veleprometa” i ubili. Tela nekih od tako ubijenih žrtava prebačena su na poljoprivredno dobro Ovčara i pokopana u masovnu grobnicu, a tela šest žrtava ostavljena su da leže na zemlji iza “Veleprometa”. Imena ovih šest žrtava navode se u Dodatku IV ove optužnice.

BOSNA i HERCEGOVINA

ZVORNIK

22. U martu 1992, **Vojislav ŠEŠELJ** je održao govor na mitingu u Malom Zvorniku, koji leži na drugoj obali reke Drine preko puta Zvornika. **Vojislav ŠEŠELJ** je rekao: ”Draga braćo četnici, naročito vi sa druge strane reke Drine, vi ste najveći junaci. Očistićemo Bosnu od pagana i pokazaćemo im put koji vodi na istok, gde im je i mesto”, podstičući tako progon nesrba u Zvorniku. U aprilu 1992. godine, srpske snage, uključujući dobrovoljce zvane “šešeljevci” i “Arkanovi tigrovi”, napale su grad Zvornik i preuzele kontrolu nad njim i okolnim selima. U tom napadu, srpske snage su ubile mnogo nesrpskih civila. Dana 9. aprila 1992. godine ili približno tog datuma, pripadnici Arkanove jedinice pogubili su dvadeset muškaraca i mladića, bosanskih Muslimana i bosanskih Hrvata, u gradu Zvorniku. Nakon preuzimanja vlasti, nesrbi su rutinski zatočavani, premlaćivani, mučeni i ubijani. Stotine nesrpskih civila bilo je zatočeno u Zvorniku ili okolini Zvornika od aprila do jula 1992. godine, i to u fabrici obuće “Standard”, u “Ciglani”, na Ekonomiji, u Domu kulture u Drinjači i u Domu kulture u Čelopeku. Dana 12. maja 1992. godine ili približno tog datuma, na Ekonomiji, srpske snage, među kojima je bio vođa jedne grupe “šešeljevaca”, pretukle su na smrt zatočenika Nesiba Dautovića. U junu ili julu 1992. godine, srpske snage, uključujući dobrovoljce poznate kao “šešeljevci”, ubile su jednog zatočenog muškarca nesrpske

nacionalnosti u “Ciglani”. Od 30. do 31. maja 1992. godine, srpske snage, uključujući grupu “šešeljevaca”, mučile su i ubile 88 muškaraca bosanskih Muslimana u Domu kulture u Drinjači. U periodu od 1. do 5. juna 1992, srpske snage su ubile više od 150 muškaraca bosanskih Muslimana u Tehničkoj školi u Karakaju. U periodu od 7. do 9. juna 1992, srpske snage su ubile više od 150 zatočenika u Gerinoj klanici. Srpske snage su od 1. do 26. juna 1992. godine ubile više od četrdeset zatočenih muškaraca nesrpske nacionalnosti u Domu kulture u Čelopeku. Imena žrtava iz “Ciglane”, Doma kulture u Drinjači, Tehničke škole u Karakaju, Gerine klanice i Doma kulture u Čelopeku čiji identitet je utvrđen navode se u Dodatku V ove optužnice.

BOSANSKI ŠAMAC

23. U aprilu 1992. godine, srpske snage, uključujući dobrovoljce zvane “šešeljevci”, napale su grad Bosanski Šamac i preuzele kontrolu nad njim i okolnim selima. Nakon preuzimanja vlasti, stotine nesrba je rutinski zatočavano, premlaćivano i mučeno u glavnoj policijskoj zgradi (SUP-u), zgradi Teritorijalne odbrane (TO-u), u zgradi osnovne i srednje škole, kao i u skladištu poljoprivredne zadruge u Crkvini, jugozapadno od grada Bosanskog Šamca, a desetine ih je ubijeno. Dana 7. maja 1992. ili približno tog datuma, dvojica vođa jedne jedinice “šešeljevaca” ubile su iz vatrenog oružja osamnaest muškaraca i mladića u skladištu poljoprivredne zadruge u Crkvini. Imena žrtava iz Crkvine navode se u Dodatku VI ove optužnice.

“ŠIRE PODRUČJE SARAJEVA”

24. Počev od aprila 1992. godine, srpske snage, uključujući dobrovoljce zvane “šešeljevci”, napale su gradove i sela na “širem području Sarajeva”, uključujući mesto Ilijaš i selo Lješevo u opštini Ilijaš, selo Svrake u opštini Vogošća i naselje Grbavica u opštini Novo Sarajevo i preuzele kontrolu nad njima. Nakon preuzimanja vlasti, nesrbi su redovno zatočavani, premlaćivani, mučeni i ubijani. Dana 5. juna 1992. ili približno tog datuma, pripadnici jedne jedinice “šešeljevaca” ubili su 22 civila nesrpske nacionalnosti u selu Lješevo. Tokom leta 1993, pripadnici jedinice “šešeljevaca” odsekli su glavu jednom civilu i ubili četiri ratna zarobljenika na području Crne Rijeke u opštini Ilijaš. Tokom leta 1993, pripadnici jedne jedinice “šešeljevaca” ubili su na brdu Žuč u opštini Vogošća dvadeset pet muškaraca nesrpske nacionalnosti korišćenih kao živi štit i dvojicu muškaraca nesrpske nacionalnosti koji su odbili da budu upotrebljeni kao živi štit. Dana 17. jula 1993, pripadnici jedne jedinice “šešeljevaca” na Igmanu u opštini Ilidža ubili su dva ratna zarobljenika: Živka Krajišnika i Rusmira Hamalukića. Imena žrtava ubistva/istrebljenja u Lješevu i na Žuči čiji identitet je utvrđen navedena su u Dodatku VII ovoj optužnici.

BIJELJINA

25. U martu 1992. godine, Vojislav ŠEŠELJ je posetio članove Srpske radikalne stranke u gradu Bijeljini kako bi razradili plan o zauzimanju opštine Bijeljina od strane Srba i kampanji progona nesrba koja će uslediti. Dana 31. marta 1992. godine, srpske snage, uključujući dobrovoljce zvane “šešeljevci”, napale su grad Bijeljina i sela u opštini Bijeljina i preuzele kontrolu nad njima. Tokom zauzimanja grada Bijeljina, srpske snage, uključujući dobrovoljce zvane “šešeljevci”, pogubile su šest civila. Nakon preuzimanja vlasti, nesrbi su redovno zatočavani, premlaćivani, seksualno zlostavljani, mučeni i ubijani. U periodu od aprila 1992. do septembra 1993, u zgradi SUP-a u gradu

Bijeljini i u logoru Batković nadomak Bijeljine bilo je zatočeno na stotine nesrba. Skoro stotinu zatočenika je umrlo usled zlostavljanja i nečovečnih uslova u logoru Batković. Imena žrtava ubistva/istrebljenja u Bijeljini i logoru Batković čiji identitet je utvrđen navedena su u Dodatku VIII ovoj optužnici.

MOSTAR

26. U periodu od aprila 1992. do juna 1992. godine, srpske snage, uključujući dobrovoljce zvane "šešeljevci", napale su grad Mostar i okolna sela i preuzele kontrolu nad njima. Nakon napada, nesrbi su redovno zatočavani, premlaćivani, mučeni i ubijani. Dana 13. juna 1992. ili približno tog datuma, srpske snage, uključujući dobrovoljce zvane "šešeljevci", zarobile su osamdeset osam civila nesrpske nacionalnosti iz naselja Zalik i sela Potoci, Kuti Livač, Vrapčići i drugih okolnih sela i prebacile ih na fudbalski stadion u selu Vrapčići, tamo ih zatvorile u svlačionicu i potom ubile. Tela tih nesrba pronađena su na deponiji u Uborku. Uz to, 13. juna 1992. ili približno tog datuma, osamnaest civila nesrba iz Zalika zarobljeno je i prebačeno u gradsku mrtvačnicu u Sutini. Nakon toga su ubijeni u Sutini, u blizini gradske mrtvačnice, a potom bačeni u jednu jamu pored Neretve. U tom zatočavanju i ubijanju učestvovali su "šešeljevci". Imena žrtava ubistva/istrebljenja u Uborku i Sutini čiji je identitet utvrđen navedena su u Dodatku IX ovoj optužnici.

NEVESINJE

27. U junu 1992. godine, srpske snage, uključujući dobrovoljce zvane "šešeljevci", preuzele su kontrolu nad gradom Nevesinjem i napale muslimanska sela u toj opštini. Tokom tog perioda nesrbi su redovno zatočavani, premlaćivani, mučeni i ubijani. Dana 22. juna 1992. ili približno tog datuma, srpske snage, uključujući dobrovoljce zvane "šešeljevci", u šumi na području Veleža zarobile su sedamdeset šest civila Muslimana i odvele ih u osnovnu školu u selu Dnopolje u dolini Zijemlje. Muškarci su odvojeni od žena i dece. Ti muškarci su ubijeni. Njihova tela su pronađena na mestu zvanom Teleća Lastva. Žene i deca su prebačeni u toplanu u Kilavcima, Nevesinje, i tamo zatočeni. Četrdeset četvoro njih je ubijeno u jami na deponiji u Lipovači. "Šešeljevci" su učestvovali u njihovom zatočavanju i ubijanju. Pet žena iz toplane je potom zatočeno u odmaralištu na Boračkom jezeru u opštini Konjic, koje su srpske snage, uključujući "šešeljevce", koristile kao vojnu bazu. Od pet žena zatočenih na toj lokaciji, dve su kasnije ubijene. Dana 26. juna 1992. ili približno tog datuma, jedanaest civila Muslimana s područja Hrušte i Kljune zarobljeno je u Telećoj Lastvi. Zatočeni su i mučeni u osnovnoj školi u Zijemlju. Sedmoro ih je odvedeno i potom ubijeno. Njihova tela su pronađena u jednoj jami u Zijemlju. U tim ubistvima su učestvovali i "šešeljevci". Isto tako, u junu 1992, srpske snage, uključujući "šešeljevce", zarobile su dvadeset civila Muslimana iz Lakta i zatočile ih u odmaralištu na Boračkom jezeru, a potom devetnaestoro njih ubile na planini Borašnici kod Nevesinja. Imena žrtava ubistva/istrebljenja u jami Lipovača i na planini Borašnica čiji je identitet utvrđen, kao i imena žrtava ubistva/istrebljenja čiji je identitet utvrđen i čija su tela pronađena u Telećoj Lastvi i u jami u Zijemlju, navedena su u Dodatku X ovoj optužnici.

Svojim učešćem u ovim delima, **Vojislav ŠEŠELJ** je počinio:

Tačka 2: Istrebljenje, **ZLOČIN PROTIV ČOVEČNOSTI**, kažnjiv po članu 5(b) i 7(1) Statuta Međunarodnog suda.

Tačka 3: Ubistvo, **ZLOČIN PROTIV ČOVEČNOSTI**, kažnjiv po članu 5(a) i 7(1) Statuta Međunarodnog suda.

Tačka 4: Ubistvo, **KRŠENJE ZAKONA I OBIČAJA RATOVANJA**, sankcionisano zajedničkim članom 3(1)(a) Ženevskih konvencija iz 1949, kažnjivo po članu 3 i 7(1) Statuta Međunarodnog suda.

TAČKE od 5 do 9

(ZATVARANJE, MUČENJE, DRUGA NEHUMANA DELA i OKRUTNO POSTUPANJE)

28. Od avgusta 1991. do septembra 1993. godine, **Vojislav ŠEŠELJ**, delujući pojedinačno ili u dogovoru s drugim poznatim i nepoznatim učesnicima udruženog zločinačkog poduhvata, planirao je, naredio, podsticao, počinio ili na drugi način pomagao i podržavao planiranje, pripremu ili izvršenje zatvaranja u nehumanim uslovima muslimanskih, hrvatskih i drugih nesrpskih civila na gorenavedenim teritorijama.

29. Srpske vojne snage, koje su se sastojale od jedinica JNA (i kasnije VJ), TO-a hrvatskih i bosanskih Srba (koje su kasnije transformisane u vojsku RSK (SVK) i vojsku Republike Srpske (VRS)), dobrovoljačkih i paravojnih jedinica, uključujući dobrovoljačke jedinice koje je regrutovao i/ili podstrekavao **Vojislav ŠEŠELJ**, delujući u saradnji sa pripadnicima lokalne policije i lokalnim srpskim vlastima, zarobile su i zatočile stotine hrvatskih, muslimanskih i drugih nesrpskih civila. Ti civili su držani u kraćem ili dužem zatočeništvu u sledećim zatočeničkim objektima:

- a) Skladište "Veleprometa", Vukovar, SAO SBZS, novembar 1991, objekat je vodila JNA, oko hiljadu dvesta zatočenika.
- b) Poljoprivredno dobro Ovčara, okolina Vukovara, SAO SBZS, novembar 1991, objekat je vodila JNA, oko tri stotine zatočenika.
- c) Podrum zgrade banke u Voćinu u oktobru 1991, nekoliko zatočenika.
- d) "Lager Sekulinci" kod Voćina u avgustu 1991, tri zatočenika.
- e) Fabrika obuće "Standard", "Ciglana", Ekonomija, Dom kulture u Drinjači, Tehnička škola u Karakaju, Gerina klanica i Dom kulture u Čelopeku, Zvornik, Bosna i Hercegovina, od aprila do jula 1992, stotine zatočenika.
- f) Glavna policijska zgrada (SUP), zgrada Teritorijalne odbrane (TO), zgrada osnovne i srednje škole u Bosanskom Šamcu i skladište poljoprivredne zadruge u Crkvini, u okolini Bosanskog Šamca, Bosna i Hercegovina, od aprila do septembra 1992, stotine zatočenika.
- g) Skladište "Iskra" u selu Podlugovi, opština Ilijaš, "Planjina kuća" u selu Svrake, opština Vogošća, "Sonjina kuća" u opštini Vogošća, kasarna u selu Semizovac, opština Vogošća, i vulkanizerska radionica na raskrsnici

- u Vogošći, opština Vogošća, u periodu od aprila 1992. do septembra 1993, desetine zatočenika.
- h) Zgrada SUP-a u gradu Bijeljini i zatočenički logor Batković blizu grada Bijeljine u periodu od aprila 1992. do septembra 1993, stotine zatočenika.
 - i) Logor Luka u opštini Brčko u periodu od maja do jula 1992, stotine zatočenika.
 - j) Gradska mrtvačnica u Sutini, Mostar, i stadion u Vrapčićima, opština Mostar, tokom juna 1992, više od stotinu zatočenika.
 - k) Podrum toplane u Kilavcima, Nevesinje, odmaralište na Boračkom jezeru, Nevesinje, osnovna škola u Zijemlju, Nevesinje, i zgrada SUP-a u Nevesinju tokom juna 1992, više od stotinu zatočenika.

30. Životni uslovi u tim zatočeničkim objektima bili su surovi i obeleženi nečovječnim postupanjem, pretrpanošću, gladovanjem, prisilnim radom, neadekvatnom lekarskom negom i sistematskim fizičkim i psihičkim zlostavljanjem koje je uključivalo mučenje, premlaćivanje i seksualno nasilje.

Svojim učešćem u ovim delima, **Vojislav ŠEŠELJ** je počinio:

Tačka 5: Zatvaranje, **ZLOČIN PROTIV ČOVEČNOSTI**, kažnjiv po članovima 5(e) i 7(1) Statuta Međunarodnog suda.

Tačka 6: Mučenje, **ZLOČIN PROTIV ČOVEČNOSTI**, kažnjiv po članovima 5(f) i 7(1) Statuta Međunarodnog suda.

Tačka 7: Nehumana dela, **ZLOČIN PROTIV ČOVEČNOSTI**, kažnjiv po članovima 5(i) i 7(1) Statuta Međunarodnog suda.

Tačka 8: Mučenje, **KRŠENJE ZAKONA I OBIČAJA RATOVANJA**, sankcionisano zajedničkim članom 3(1)(a) Ženevskih konvencija iz 1949, kažnjivo po članovima 3 i 7(1) Statuta Međunarodnog suda.

Tačka 9: Okrutno postupanje, **KRŠENJE ZAKONA I OBIČAJA RATOVANJA**, sankcionisano zajedničkim članom 3(1)(a) Ženevskih konvencija iz 1949, kažnjivo po članovima 3 i 7(1) Statuta Međunarodnog suda.

TAČKE 10 i 11

(DEPORTACIJA, PRISILNO PREMEŠTANJE)

31. Od 1. avgusta 1991. ili približno od tog datuma do maja 1992. godine u srpskim autonomnim oblastima u Hrvatskoj i RSK-u, a od 1. marta 1992. ili približno od tog datuma pa barem do septembra 1993. u Bosni i Hercegovini, te od maja do avgusta 1992. u delovima Vojvodine u Srbiji, **Vojislav ŠEŠELJ**, delujući pojedinačno ili u dogovoru sa drugim poznatim i nepoznatim učesnicima udruženog zločinačkog poduhvata, planirao je, podsticao, počinio ili na drugi način pomagao i podržavao planiranje, pripremu ili izvršenje deportacije ili prisilnog premeštanja hrvatskih,

muslimanskih i drugih nesrpskih civila iz mesta njihovih zakonskih prebivališta u Vukovaru (SAO SBZS) u novembru 1991, a u Voćinu (SAO Zapadna Slavonija) u novembru i decembru 1991, u opštini Zvornik u Bosni i Hercegovini u periodu od marta 1992. do septembra 1993, u opštini Bosanski Šamac u Bosni i Hercegovini u periodu od aprila 1992. do septembra 1993, na "širem području Sarajeva" u Bosni i Hercegovini u periodu od aprila 1992. do septembra 1993, u opštini Bijeljina u Bosni i Hercegovini u periodu od marta 1992. do septembra 1993, u opštini Nevesinje u Bosni i Hercegovini u periodu od juna 1992. do septembra 1993, te u delovima Vojvodine, Srbija, uključujući selo Hrtkovci, u periodu od maja do avgusta 1992. godine.

32. Da bi ostvarile ovaj cilj, srpske snage koje su se sastojale od JNA (i kasnije VJ), lokalnih jedinica TO-a hrvatskih i bosanskih Srba (koje su kasnije transformisane u vojsku RSK (SVK) i vojsku Republike Srpske (VRS)) i onih iz Republike Srbije i Crne Gore, te dobrovoljaca i paravojnih jedinica, među kojima su bili "Beli orlovi" i "Dušan Silni", kao i od dobrovoljaca koje je regrutovao i/ili podstrekavao **Vojislav ŠEŠELJ**, delujući u saradnji sa lokalnom policijom i policijom Srbije, opkolile su hrvatske i bosanske gradove i sela i zahtevale da stanovnici predaju oružje, uključujući i svoje lovačke puške koje su legalno posedovali. Nakon toga su ti gradovi i sela bili napadnuti ili zauzeti na neki drugi način, čak i ona mesta u kojima su se stanovnici povinivali zahtevima. Namera tih napada bila je da se stanovništvo natera u bekstvo. Nakon što bi preuzele kontrolu nad tim gradovima i selima, srpske snage su u nekim mestima sakupljale preostalo hrvatsko, muslimansko i drugo nesrpsko stanovništvo i pod pretnjom silom prevozile ga do lokacija u Hrvatskoj ili Bosni i Hercegovini koje nisu bile pod srpskom kontrolom ili ih deportovale na lokacije van Hrvatske ili Bosne i Hercegovine, a naročito u Srbiju i Crnu Goru. U drugim mestima, srpske snage u saradnji sa lokalnim srpskim vlastima uvodile su restriktivne i diskriminacione mere za nesrpsko stanovništvo i učestvovala u kampanji terora čiji cilj je bio da se ono protera sa te teritorije. Većina nesrba koji su ostali kasnije je deportovana ili prisilno premeštena iz svojih domova.

33. U maju 1992. godine, **Vojislav ŠEŠELJ** je došao u Vojvodinu i sastao se sa svojim saradnicima iz SRS-a. **Vojislav ŠEŠELJ** je svoje saradnike uputio da kontaktiraju nesrbe i da im zaprete smrću ako ne odu sa tog područja. Dana 6. maja 1992, **Vojislav ŠEŠELJ** je održao huškački govor u selu Hrtkovci, u Vojvodini, u kojem je pozivao na proterivanje Hrvata sa tog područja i pročitao spisak sa imenima pojedinih meštana Hrvata koji bi trebalo da odu u Hrvatsku. Usled tog govora, izvestan broj Hrvata odlučio je da ode iz sela Hrtkovci. Posle tog govora, pristalice i saradnici optuženog, uključujući članove SRS i SČP (Srpski četnički pokret), u Hrtkovcima su započeli kampanju etničkog čišćenja usmerenu protiv nesrba, a naročito protiv Hrvata. Tokom sledeća tri meseca, mnogi nesrbi bili su šikanirani, pretilo im se smrću i zastrašivalo, prisiljavajući ih na odlazak. Kuće Hrvata su opljačkane i u njih su se uselili Srbi. Često su se u kuće nesrba koji su bili naterani na odlazak useljavale srpske porodice raseljene iz drugih delova bivše Jugoslavije.

Svojim učešćem u ovim delima, **Vojislav ŠEŠELJ** je počinio:

Tačka 10: Deportaciju, **ZLOČIN PROTIV ČOVEČNOSTI**, kažnjiv po članovima 5(d) i 7(1) Statuta Međunarodnog suda.

Tačka 11: Nehumana dela (prisilna premeštanja), **ZLOČIN PROTIV ČOVEČNOSTI**, kažnjiv po članovima 5(i) i 7(1) Statuta Međunarodnog suda.

TAČKE od 12 do 14

(BEZOBZIRNO RAZARANJE i PLJAČKA JAVNE ILI PRIVATNE IMOVINE)

34. Od 1. avgusta 1991. ili približno od tog datuma do maja 1992. u srpskim autonomnim oblastima u Hrvatskoj i RSK-u, a od 1. marta 1992. ili približno od tog datuma pa barem do septembra 1993. godine u opštinama Bosanski Šamac, Zvornik, na “širem području Sarajeva”, te u opštinama Bijeljina, Mostar i Nevesinje u Bosni i Hercegovini, **Vojislav ŠEŠELJ**, delujući pojedinačno ili u dogovoru sa drugim poznatim i nepoznatim učesnicima udruženog zločinačkog poduhvata, planirao je, naredio, podsticao, počinio ili na drugi način pomagao i podržavao planiranje, pripremu ili izvršenje bezobzirnog razaranja i pljačke javne i privatne imovine hrvatskih, muslimanskih i drugih nesrpskih stanovnika koji nisu bili opravdani vojnom nuždom. To namerno i bezobzirno razaranje i pljačka obuhvatali su pljačku i uništavanje domova i verskih i kulturnih objekata, a izvršeni su u sledećim gradovima i selima:

SAO SBZS: Vukovar (uništene su stotine domova)

SAO Zapadna Slavonija: Voćin i Hum (uništene su desetine domova i katolička crkva) i

Bosna i Hercegovina: Bosanski Šamac (uništene su stotine domova i jedna džamija), Zvornik (uništene su stotine domova, četiri džamije i verska dokumentacija), “šire područje Sarajeva” (u opštini Ilijaš uništene su kuće, džamije i katolička crkva; u opštini Vogošća uništene su kuće, džamije i katolička crkva); Bijeljina (u gradu Bijeljini je oskrnavljena katolička crkva a pet džamija je uništeno; u selu Janja uništene su dve džamije i još četiri džamije u drugim selima); Mostar (uništene su stotine domova i nekoliko džamija) i Nevesinje (uništene su desetine domova i sedam džamija).

Svojim učešćem u ovim delima, **Vojislav ŠEŠELJ** je počinio:

Tačka 12: Bezobzirno razaranje sela ili pustošenje koje nije opravdano vojnom nuždom, **KRŠENJE ZAKONA I OBIČAJA RATOVANJA**, kažnjivo po članovima 3(b) i 7(1) Statuta Međunarodnog suda.

Tačka 13: Uništavanje ili hotimično nanošenje štete ustanovama namenjenim religiji ili obrazovanju, **KRŠENJE ZAKONA I OBIČAJA RATOVANJA**, kažnjivo po članovima 3(d) i 7(1) Statuta Međunarodnog suda.

Tačka 14: Pljačku javne ili privatne imovine, **KRŠENJE ZAKONA I OBIČAJA RATOVANJA**, kažnjivo po članovima 3(e) i 7(1) Statuta Međunarodnog suda.

/potpis na originalu/

Carla Del Ponte,
tužilac

(pečat Tužilaštva)

Dana 12. jula 2005.
U Hagu,
Holandija

DODATAK I

DODATAK I DODATNE ISTORIJSKE I POLITIČKE ČINJENICE

Hrvatska

1. U očekivanju izbora 1990. godine u Kninu je osnovana nacionalistička Srpska demokratska stranka (u daljem tekstu: SDS), koja je zagovarala autonomiju, a kasnije i otepljenje većinski srpskih područja od Hrvatske. **Vojislav ŠEŠELJ** je održavao kontakt sa vođama SDS-a. Dolazio je na sastanke SDS-a i učestvovao u političkim događajima koje je organizovao SDS.
2. Dana 25. jula 1990. godine, grupa vođa SDS-a osnovala je Srpsko nacionalno veće (u daljem tekstu: SNV), usvojivši Deklaraciju o autonomiji i položaju Srba u Hrvatskoj i o suverenosti i autonomiji srpskog naroda.
3. Dana 30. jula 1990. godine, na prvoj konstitutivnoj sednici SNV-a, raspisan je referendum na kojem će biti potvrđena autonomija i suverenitet srpskog naroda u Hrvatskoj.
4. Dana 17. avgusta 1990. godine, Srbi u Kninu su podigli barikade nakon što je hrvatska vlast referendum proglasila nelegalnim.
5. U periodu od 19. avgusta do 2. septembra 1990. godine, Srbi u Hrvatskoj održali su referendum o pitanju “suverenosti i autonomije” srpskog naroda u Hrvatskoj. Glasanje je održano u onim oblastima Hrvatske u kojim su Srbi bili u većini i bilo je ograničeno na srpske glasače. Hrvatima koji su živeli u tom regionu nije bilo omogućeno da učestvuju na referendumu. Rezultati referenduma pokazali su da se velika većina glasača izjasnila za srpsku autonomiju. Dana 30. septembra 1990. godine, SNV je proglasio “autonomiju srpskog naroda na nacionalnim i istorijskim teritorijama na kojima živi, a koje su unutar sadašnjih granica Republike Hrvatske kao federalne jedinice Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije”.
6. Dana 21. decembra 1990. godine u Kninu, hrvatski Srbi su proglasili ustanovljenje “Srpske Autonomne Oblasti Krajina” (SAO Krajina), a posle toga su proglasili njeno otepljenje od Hrvatske.
7. Dana 7. januara 1991, u Šidskim Banovcima je formirano Srpsko nacionalno veće za Slavoniju, Baranju i zapadni Srem (u daljem tekstu: SBZS).
8. Tokom celog proleća 1991. godine izbijali su sukobi između naoružanih Srba i hrvatske policije.
9. Okršajima u Pakracu i na Plitvicama sukob se u martu 1991. godine pojačao. Na Plitvicama su 31. marta 1991. Srbi napali autobus koji je prevozio hrvatske policajce, pa je i tamo došlo do borbe. JNA je razmestila svoje trupe na tom području i izdala ultimatum hrvatskoj policiji da se povuče sa Plitvica. U događajima kod Plitvica u SAO Krajini učestvovali su **Vojislav ŠEŠELJ** i deo njegovih dobrovoljaca. U razgovorima sa oficirima JNA Vojislav Šešelj se predstavljao kao “vojvoda”. Držao

je ekstremističke nacionalističke govore, podstičući lokalno stanovništvo da se uključi u nasilje nad hrvatskim policajcima.

10. Dana 1. aprila 1991. godine, Izvršno veće SAO Krajine usvojilo je odluku o prisajedinjenju SAO Krajine Republici Srbiji. SAO Krajina je tom prilikom priznala ustav i zakone Srbije, kao i ustavno-pravni sistem SFRJ, odlučivši da se na celoj njenoj teritoriji primenjuju zakoni i propisi Srbije.

11. Krajem aprila 1991. godine, naoružani meštani Srbi pomogli su "šešeljevcima" i drugim srpskim dobrovoljcima da podignu barikade u Borovom Selu kod Vukovara. Dana 1. maja 1991. godine, ti naoružani Srbi su uzeli za taoce više hrvatskih policajaca koji su bili poslani sa zadatkom da ponovo uvedu red i mir u Borovom Selu. Dana 2. maja, hrvatska policija iz Osijeka poslala je u Borovo Selo veću grupu teško naoružanih policajaca da oslobode taoce. Naoružani meštani Srbi pomagali su "šešeljevcima" i drugim srpskim dobrovoljcima da postave zasedu toj grupi policajaca. U borbi je poginulo dvanaest hrvatskih policajaca, a dvadeset ih je ranjeno.

12. Dana 12. maja 1991. godine, održan je referendum u SAO Krajini, Slavoniji, Baranji i Zapadnom Sremu o prisajedinjenju tih oblasti Srbiji i konsolidovanju tih delova Jugoslavije sa Srbijom, Crnom Gorom i drugima koji žele da očuvaju Jugoslaviju. Za prisajedinjenje se izjasnilo 99,8% glasača koji su izašli na referendum.

13. Dana 19. maja 1991, Hrvatska je održala referendum na kojem se glasačko telo velikom većinom opredelilo za nezavisnost od SFRJ. Dana 25. juna 1991. godine, Hrvatska i Republika Slovenija proglasile su nezavisnost od SFRJ. Dana 25. juna 1991. godine, JNA je pokrenula trupe u nameri da spreči otcepljenje Slovenije.

14. Dana 25. juna 1991, u Bačkoj Palanci u Srbiji, osnovana je "Velika narodna skupština SBZS", na zasedanju na kojem su bili predstavnici svih srpskih sela u SBZS. Velika narodna skupština donela je odluku da se SBZS konstituiše kao SAO SBZS i otcepi od Hrvatske. Goran Hadžić, dotadašnji predsednik SNV-a, izabran je za mandatara vlade.

15. Evropska zajednica nastojala je da posreduje u sukobu. Dana 8. jula 1991, postignut je dogovor da Hrvatska i Slovenija suspenduju implementaciju odluke o nezavisnosti do 8. oktobra 1991. Evropska zajednica je na kraju priznala Hrvatsku kao nezavisnu državu 15. januara 1992.

16. Dana 18. jula 1991, savezno predsedništvo, uz podršku srpske i crnogorske vlade i generala KADIJEVIĆA, izglasalo je povlačenje JNA iz Slovenije, čime je pristalo na otcepljenje Slovenije i raspad SFRJ.

17. Srbi na području Kninske krajine, u istočnoj Slavoniji i u zapadnoj Slavoniji počeli su dobijati sve veću podršku od vlade Republike Srbije i JNA. U avgustu 1991. lokalnu srpsku Teritorijalnu odbranu, dobrovoljačke i policijske snage na tim područjima snabdevali su, obučavali, a delimično njima i rukovodili JNA i funkcioneri iz MUP-a Srbije. Tokom avgusta i septembra 1991, velika područja Hrvatske došla su pod srpsku kontrolu nakon akcija srpskih vojnih snaga, među kojima su bili "šešeljevci", "Beli orlovi" i policijske snage.

18. U tom periodu, **Vojislav ŠEŠELJ** se neprekidno obraćao javnosti pozivajući je da se uključi u ratne napore. U više navrata je odlazio na liniju fronta i sastajao se sa lokalnim srpskim vođama.

19. Na područjima pod srpskom okupacijom u Krajini, Slavoniji, Baranji i zapadnom Sremu, sistematski je proterivano hrvatsko i drugo nesrpsko stanovništvo, a ta područja su ušla u sastav raznih gorenavedenih "srpskih autonomnih oblasti". JNA je ostala razmeštena na područjima gde su srpski pobunjenici preuzeli kontrolu, obezbeđujući tako područja koja su oni osvojili.

20. Dana 13. avgusta 1991, članovi Predsedništva SDS-a iz zapadne Slavonije održali su u Pakracu sednicu na kojoj je doneta odluka da se proglasi osnivanje "Srpske Autonomne Oblasti" (SAO) Zapadna Slavonija. Kao kriterijum pomoću kojeg je definisana teritorija SAO Zapadna Slavonija korišćena je nacionalna struktura stanovništva. U SAO Zapadnu Slavoniju ušle su opštine čiji su predstavnici prisustvovali gorenavedenoj sednici Regionalnog odbora SDS-a: Pakrac, Daruvar, Grubišno Polje, Podravska Slatina, Okučani, te delovi opština Slavonska Požega i Orahovica. Na tim područjima Srbi su činili 50 odsto stanovništva i više.

21. U avgustu 1991. srpske snage, pod vođstvom JNA, preduzele su operacije protiv gradova u istočnoj Slavoniji, što je rezultiralo okupacijom tih gradova. Hrvatsko i drugo nesrpsko stanovništvo tih područja proterano je pod pretnjom silom. Krajem avgusta, srpske snage su započele opsadu grada Vukovara. Do sredine oktobra 1991. srpske snage su zauzele sve druge gradove u istočnoj Slavoniji sa većinskim hrvatskim stanovništvom, osim Vukovara. Nesrbi su podvrgnuti surovom okupacijskom režimu progona, ubistva, mučenja i drugih oblika nasilja. Veliki deo nesrpskog stanovništva na kraju je ubijen ili silom isteran sa okupiranih područja.

22. Opsada Vukovara trajala je do 18. novembra 1991, kada je grad pao u ruke srpskih snaga. Tokom tromesečne opsade grad je u velikoj meri razoren granatiranjem koje je vršila JNA, a poginulo je na stotine lica. Kad su srpske snage zauzele grad, pripadnici srpskih snaga pobili su stotine Hrvata. Većina nesrpskog stanovništva proterana je iz grada za samo nekoliko dana nakon što je on pao pod kontrolu Srba.

23. U Ženevi su 23. novembra 1991. Slobodan MILOŠEVIĆ, savezni sekretar za narodnu odbranu Veljko KADIJEVIĆ i Franjo TUĐMAN sklopili sporazum, koji su potpisali pod pokroviteljstvom specijalnog izaslanika Ujedinjenih nacija Cyrusa VANCEA. Sporazumom se tražilo da hrvatske snage deblokiraju kasarne JNA, a da se snage JNA povuku iz Hrvatske. Obe strane obavezale su se da će jedinice "pod njihovom komandom, kontrolom ili političkim uticajem" odmah sprovesti prekid vatre u celoj Hrvatskoj i da će obezbediti da sve paravojne ili neregularne jedinice povezane sa njihovim snagama takođe poštuju prekid vatre.

24. Dana 19. decembra 1991, SAO Krajina se proglasila Republikom Srpskom Krajinom (u daljem tekstu: RSK), a Milan Babić je postao njen prvi predsednik. Dana 26. februara 1992, SAO Zapadna Slavonija i SAO SBZS ušle su u njen sastav na osnovu unilateralnih odluka koje su o tome donele.

25. Prema Vanceovom planu, na područjima koja su okupirale srpske snage stvorene su tri zone pod zaštitom Ujedinjenih nacija (u daljem tekstu: UNPA) (Krajina, Zapadna Slavonija, SZBS) koje su se poklapale sa četiri sektora (Jug, Sever, Zapad i Istok). Vanceovim planom tražilo se povlačenje JNA iz Hrvatske, povratak raseljenih lica u svoje domove na područjima UNPA i demilitarizovanje tih područja UNPA. Mada se JNA zvanično povukla iz Hrvatske u maju 1992, veliki delovi njenog naoružanja i ljudstva ostali su na područjima koja su bila u rukama Srba i bili su predati "policiji" RSK. Raseljenim licima nije bilo dozvoljeno da se vrate u svoje domove, a tokom sledećih meseci i godina proterano je i ono malo Hrvata i drugih nesrba koji su ostali na područjima pod srpskom okupacijom.

26. Srpske oblasti u RSK ostale su pod srpskom kontrolom do početka maja, odnosno do početka avgusta 1995. godine. Početkom maja 1995, hrvatske snage su operacijom "Bljesak" ponovo uspostavile kontrolu nad područjem zapadne Slavonije. Početkom avgusta 1995, političko i vojno rukovodstvo Srba napustilo je najveći deo teritorije u Hrvatskoj tokom masovne hrvatske operacije. Tom operacijom, poznatom pod nazivom "Oluja", ponovo je uspostavljena hrvatska kontrola nad najvećim delom RSK. Preostala područja pod srpskom kontrolom u istočnoj Slavoniji, Baranji i zapadnom Sremu mirnim putem su reintegrirana u Hrvatsku 1998. godine.

Bosna i Hercegovina

27. U novembru 1990, u Bosni i Hercegovini su održani višestranački izbori. Na republičkom nivou, SDA (Stranka demokratske akcije), stranka bosanskih Muslimana, osvojila je 86 mesta u Skupštini; SDS, stranka bosanskih Srba, osvojila je 72 mesta, a HDZ (Hrvatska demokratska zajednica) osvojila je 44 mesta.

28. Centralna ideja političkog programa SDS-a, onako kako su ga formulisale vođe stranke, između ostalih, Radovan KARADŽIĆ, Momčilo KRAJIŠNIK i Biljana PLAVŠIĆ, bilo je ujedinjenje svih Srba u jednoj državi. SDS je izdvajanje Bosne i Hercegovine iz SFRJ smatrao pretnjom srpskim interesima.

29. Rezultati izbora održanih u novembru 1990. značili su da SDS, kako vreme bude odmicalo, neće moći da mirnim putem zadrži Bosnu i Hercegovinu u onome što je postajalo Jugoslavija pod srpskom dominacijom. Zbog toga je na određenim područjima Bosne i Hercegovine, gde je postojala srpska većina, srpski narod počeo da se organizuje u formalne regionalne strukture koje su nazvali "zajednicama opština". U aprilu 1991. godine formirana je Zajednica opština Bosanske krajine, sa sedištem u Banjoj Luci.

30. U jesen 1991. JNA je počela da povlači svoje snage iz Hrvatske. Snage pod kontrolom JNA počele su da se razmeštaju u Bosni i Hercegovini. Mnogo tog ljudstva razmešteno je na područja na kojima nije bilo garnizona ni drugih objekata JNA.

31. Dok je rat u Hrvatskoj trajao, postajalo je sve verovatnije da će i Bosna i Hercegovina proglasiti nezavisnost od SFRJ. Uviđajući da neće moći da spreči otcepljenje Bosne i Hercegovine od SFRJ, SDS je počeo da stvara zasebni srpski entitet u Bosni i Hercegovini. U periodu od septembra do novembra 1991, formirano

je nekoliko srpskih autonomnih oblasti (SAO), od kojih su neke nastale na osnovu gorepomenutih zajednica opština.

32. Dana 12. septembra 1991, proglašena je Srpska Autonomna Oblast Hercegovina. Dana 16. septembra 1991, Skupština Zajednice opština Bosanske krajine proglasila je Autonomnu Regiju Krajina. Do 21. novembra 1991, srpske autonomne oblasti i autonomne regije postale su Autonomna Regija Krajina, SAO Hercegovina, SAO Romanija-Birač, SAO Semberija i SAO Severna Bosna.

33. Dana 15. oktobra 1991, na sednici stranačkog saveta SDS-a, doneta je odluka o formiranju odvojene skupštine pod nazivom “Skupština srpskog naroda u Bosni i Hercegovini”, koja je trebalo da štiti srpske interese.

34. Dana 24. oktobra 1991, Skupština srpskog naroda u Bosni i Hercegovini, u kojoj je dominirao SDS, donela je odluku o raspisivanju “plebiscita srpskog naroda u Bosni i Hercegovini” na kome će se odlučiti o ostajanju u zajedničkoj državi Jugoslaviji sa Srbijom, Crnom Gorom, Srpskom Autonomnom Oblasti Krajina, SAO Zapadnom Slavonijom i SAO Istočnom Slavonijom, Baranjom i Zapadnim Sremom.

35. Dana 9. i 10. novembra 1991, bosanski Srbi su održali taj plebiscit. Rezultat je velikom većinom glasova pokazao da bosanski Srbi žele da ostanu u Jugoslaviji.

36. Dana 11. decembra 1991, Skupština srpskog naroda obratila se JNA sa zahtevom da svim raspoloživim sredstvima, kao “integralni deo države Jugoslavije”, zaštiti ona područja u Bosni i Hercegovini u kojima je sproveden plebiscit srpskog naroda i drugih građana o ostajanju u zajedničkoj jugoslovenskoj državi.

37. Dana 9. januara 1992. Skupština srpskog naroda u Bosni i Hercegovini usvojila je deklaraciju o proglašenju Srpske Republike Bosne i Hercegovine. Proglašeno je da teritorija te republike obuhvata “područja srpskih autonomnih regija i oblasti i drugih srpskih etničkih celina u Bosni i Hercegovini, uključujući područja na kojima je srpski narod ostao u manjini zbog genocida koji je nad njim izvršen u Drugom svetskom ratu”, te da ostaje u sastavu savezne države Jugoslavije. Dana 12. avgusta 1992, republika bosanskih Srba promenila je naziv u Republika Srpska.

38. Od 29. februara do 2. marta 1992, Bosna i Hercegovina je održala referendum o nezavisnosti. Na poziv SDS-a, većina bosanskih Srba je to glasanje bojkotovala. Na referendumu je većina glasala za nezavisnost.

39. Dana 27. marta 1992, na Palama je zvanično proglašena Srpska Republika Bosna i Hercegovina.

40. Počev od marta 1992. nadalje, srpske regularne i neregularne snage počele su da preuzimaju kontrolu nad područjima u Bosni i Hercegovini, uključujući i teritorije koje se navode u ovoj optužnici.

41. Dana 6. aprila 1992, Sjedinjene Američke Države i Evropska zajednica zvanično su priznale nezavisnost Bosne i Hercegovine.

42. Dana 27. aprila 1992, Srbija i Crna Gora su proglasile novu Saveznu Republiku Jugoslaviju, koju su proglasile državom naslednicom Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije.

43. Dana 15. maja 1992, Savet bezbednosti Ujedinjenih nacija u rezoluciji broj 752 zahtevao je da odmah prestanu svi oblici spoljnog mešanja u Bosni i Hercegovini od strane jedinica JNA i elemenata Hrvatske vojske (u daljem tekstu: HV) i da se te jedinice povuku, stave pod kontrolu republičke vlade ili raspuste i razoružaju.

44. **Vojislav ŠEŠELJ** je dolazio u Bosnu i Hercegovinu i pre i tokom oružanog sukoba da bi podsticao moral učesnika u sukobu. U oktobru 1991. godine, obišao je srpske vojnike u Trebinju, koji su se okupili za napad na Dubrovnik. U maju i avgustu 1992. godine obišao je Gacko, odnosno Zvornik. U maju 1993. godine, održao je govor u Banjoj Luci.

45. U septembru 1993. godine, **Vojislav ŠEŠELJ** je došao u sukob sa Slobodanom MILOŠEVIĆEM, osporavajući MILOŠEVIĆEVO rukovodstvo i pozivajući na to da mu se izglasa "nepoverenje" u srpskoj vladi. Tokom oktobra i novembra 1993, desetine četničkih dobrovoljaca **Vojislava ŠEŠELJA** uhapšeno je u Srbiji, gde su optuženi za ratne zločine i druga dela.

DODATAK II

DODATAK II

DODATAK KOJI SE ODNOSI NA ŽRTVE IZ VOĆINA, HUMA,
BOKANA I KRASKOVIĆA

PARAGRAF 19

DATUM	MESTO	ŽRTVE	GODINA ROĐENJA / POL
Decembar 1991.	VOĆIN	ŠIMIĆ, Jaga MATANČI, Marija PERŠIĆ, Franca MEDIĆ, Branko MATANČI, Stjepan JURMANOVIĆ, Stjepan ŠTIMAC, Jakob ŠTIMAC, Angelina BULJEVAC, Ante TOMOLA, Rozalija PERŠIĆ, Alojzije VOLF, Dragutin IVANKOVIĆ, Marica MATANČI, Franjo MATANČI, Marija MEDVED, Mirko DORIĆ, Paulina ŠIMIĆ, Julka PAJTL, Josip ŠIMIĆ, Ivan ŠIMIĆ, Marija AMENT, Veronika ŠTIMAC, Stjepan BAČIĆ, Mirjana MAJDANČIĆ, Marija MAJIĆ, Stipan MAJIĆ, Ana BON, Ivica SALAĆ, Goran SUPAN, Vlado IVANKOVIĆ, Drago	1929/ ŽENSKI 1939/ ŽENSKI 1928/ ŽENSKI 1959/ MUŠKI 1932/ MUŠKI 1933/ MUŠKI 1911/ MUŠKI 1915/ ŽENSKI 1907/ MUŠKI 1921/ ŽENSKI 1922/ MUŠKI 1922/ MUŠKI 1930/ MUŠKI 1926/ MUŠKI 1927/ ŽENSKI 1929 MUŠKI 1911/ ŽENSKI 1932/ ŽENSKI 1965/ MUŠKI 1932/ MUŠKI 1934/ ŽENSKI 1914/ ŽENSKI 1959/ MUŠKI 1963/ ŽENSKI 1919/ ŽENSKI 1909/ MUŠKI 1918/ ŽENSKI 1954/ MUŠKI 1972/ MUŠKI 1959/ MUŠKI 1960/ MUŠKI

Plus jedan neidentifikovani preminuli

DATUM	MESTO	ŽRTVE	GODINA ROĐENJA / POL
Decembar 1991.	HUM	VUKOVIĆ, Marko DUZEL, Marijan RIDL, Roman BANOVAC, Ivo	1934/ MUŠKI 1931/ MUŠKI 1932/ MUŠKI 1934/ MUŠKI
Decembar 1991.	BOKANE	NENADOVIĆ, Stojan MARTINKOVIĆ, Tomislav MARTINKOVIĆ, Katica	1914/ MUŠKI 1939/ MUŠKI 1936/ ŽENSKI
Decembar 1991.	KRASKOVIĆ	KOVAC, Zlatko KOVAC, Duro KOVAC, Ana KOVAC, Pista	1966/ MUŠKI 1922/ MUŠKI 1927/ ŽENSKI 1953/ MUŠKI

DODATAK III

DODATAK III

**ŽRTVE SA POLJOPRIVREDNOG DOBRA OVČARA
(VUKOVARSKA BOLNICA)
PARAGRAF 20**

DATUM	MESTO	ŽRTVE	GODINA ROĐENJA / POL
20. novembar 1991.	OVČARA	ADŽAGA, Jozo ANDRIJANIĆ, Vinko ANIĆ-ANTIĆ, Jadranko ARNOLD, Krešimir ASAĐANIN, Ilija BABIĆ, Dražen BAINRAUCH, Ivan BAJNRAUH, Tomislav BAKETA, Goran BALAŠ, Stjepan BALOG, Dragutin BALOG, Josip BALOG, Zvonimir BALVANAC, Đuro BANOŽIĆ, Boris BARANJAJI, Pero BARBARIĆ, Branko BARBIR, Lovro BARIČEVIĆ, Željko BARIŠIĆ, Franjo BARTA, Anđelko BATARELO, Josip BATARELO, Željko BAUMGERTNER, Tomislav BEGČEVIĆ, Marko BEGOV, Željko BINGULA, Stjepan BJELANOVIĆ, Ringo BLAŠKOVIĆ, Miroslav BLAŽEVIĆ, Zlatko BODROŽIĆ, Ante BOSAK, Marko BOSANAC, Dragutin BOSANAC, Tomislav BOŠNJAKOV, Josip	1949/ MUŠKI 1953/ MUŠKI 1959/ MUŠKI 1958/ MUŠKI 1952/ MUŠKI 1966/ MUŠKI 1956/ MUŠKI 1938/ MUŠKI 1960/ MUŠKI 1956/ MUŠKI 1974/ MUŠKI 1928/ MUŠKI 1958/ MUŠKI 1952/ MUŠKI 1967/ MUŠKI 1968/ MUŠKI 1967/ MUŠKI 1935/ MUŠKI 1965/ MUŠKI 1946/ MUŠKI 1967/ MUŠKI 1947/ MUŠKI 1955/ MUŠKI 1972/ MUŠKI 1968/ MUŠKI 1958/ MUŠKI 1958/ MUŠKI 1970/ MUŠKI 1959/ MUŠKI 1964/ MUŠKI 1953/ MUŠKI 1967/ MUŠKI 1919/ MUŠKI 1941/ MUŠKI 1960/ MUŠKI

DODATAK III

**ŽRTVE SA POLJOPRIVREDNOG DOBRA OVČARA
(VUKOVARSKA BOLNICA)
(Nastavak)
PARAGRAF 20**

DATUM	MESTO	ŽRTVE	GODINA ROĐENJA / POL
20. novembar 1991.	OVČARA	BOŽAK, Ivan BRAČIĆ, Zvonimir BRADARIĆ, Josip BRAJDIĆ, Josip BUOVAC, Ivan BUŽIĆ, Zvonko CRNJAC, Ivan ČALETA, Zvonimir ČOLAK, Ivica ČUPIĆ, Mladen DALIĆ, Tihomir DOLIŠNI, Ivica DOŠEN, Ivan DOŠEN, Martin DOŠEN, Tadija DRAGUN, Josip DUVNJAK, Stanko ĐUĐAR, Saša ĐUKIĆ, Vladimir EBNER, Vinko-Đuro FIRI, Ivan FITUŠ, Karlo FRIŠČIĆ, Dragutin FURUNDŽIJA, Petar GAJDA, Robert GALIĆ, Milenko GALIĆ, Vedran GARVANOVIĆ, Borislav GAŠPAR, Zorislav GAVRIĆ, Dragan GLAVAŠEVIĆ, Siniša GOJANI, Jozo GOLAC, Krunoslav GRAF, Branislav GRANIĆ, Dragan	1958/ MUŠKI 1970/ MUŠKI 1949/ MUŠKI 1950/ MUŠKI 1966/ MUŠKI 1955/ MUŠKI 1966/ MUŠKI 1953/ MUŠKI 1965/ MUŠKI 1967/ MUŠKI 1966/ MUŠKI 1960/ MUŠKI 1958/ MUŠKI 1952/ MUŠKI 1950/ MUŠKI 1962/ MUŠKI 1959/ MUŠKI 1968/ MUŠKI 1948/ MUŠKI 1961/ MUŠKI 1915/ MUŠKI 1964/ MUŠKI 1958/ MUŠKI 1949/ MUŠKI 1966/ MUŠKI 1965/ MUŠKI 1973/ MUŠKI 1954/ MUŠKI 1971/ MUŠKI 1956/ MUŠKI 1960/ MUŠKI 1966/ MUŠKI 1959/ MUŠKI 1955/ MUŠKI 1960/ MUŠKI

DODATAK III

**ŽRTVE SA POLJOPRIVREDNOG DOBRA OVČARA
(VUKOVARSKA BOLNICA)
(Nastavak)
PARAGRAF 20**

DATUM	MESTO	ŽRTVE	GODINA ROĐENJA / POL
20. novembar 1991.	OVČARA	GREJZA, Milan GRUBER, Zoran GUDELJ, Drago HEGEDUŠIĆ, Tomislav HEGEDUŠIĆ, Mario HERCEG, Željko HERMAN, Ivan HERMAN, Stjepan HLEVNJAK, Nedeljko HOLJEVAC, Nikica HORVAT, Ivica HORVAT, Viktor HUSNJAK, Nedjeljko ILEŠ, Zvonko IMBRIŠIĆ, Ivica IVAN, Zlatko IVEZIĆ, Aleksander JAJALO, Marko JAKUBOVSKI, Martin JALŠOVEC, Ljubomir JAMBOR, Tomo JANIĆ, Mihael JANJIĆ, Borislav JANTOL, Boris JARABEK, Zlatko JEZIDŽIĆ, Ivica JOVAN, Zvonimir JOVANOVIĆ, Branko JOVANOVIĆ, Oliver JULARIĆ, Goran JURELA, Damir JURELA, Željko JURENDIĆ, Drago JURIŠIĆ, Marko JURIŠIĆ, Pavao JURIŠIĆ, Željko	1959/ MUŠKI 1969/ MUŠKI 1940/ MUŠKI 1953/ MUŠKI 1972/ MUŠKI 1962/ MUŠKI 1969/ MUŠKI 1955/ MUŠKI 1964/ MUŠKI 1955/ MUŠKI 1958/ MUŠKI 1949/ MUŠKI 1969/ MUŠKI 1941/ MUŠKI 1957/ MUŠKI 1955/ MUŠKI 1950/ MUŠKI 1957/ MUŠKI 1971/ MUŠKI 1957/ MUŠKI 1966/ MUŠKI 1939/ MUŠKI 1956/ MUŠKI 1959/ MUŠKI 1956/ MUŠKI 1957/ MUŠKI 1967/ MUŠKI 1955/ MUŠKI 1972/ MUŠKI 1971/ MUŠKI 1969/ MUŠKI 1956/ MUŠKI 1966/ MUŠKI 1946/ MUŠKI 1966/ MUŠKI 1963/ MUŠKI

DODATAK III

**ŽRTVE SA POLJOPRIVREDNOG DOBRA OVČARA
(VUKOVARSKA BOLNICA)
(Nastavak)
PARAGRAF 20**

DATUM	MESTO	ŽRTVE	GODINA ROĐENJA / POL
20. novembar 1991.	OVČARA	KAČIĆ, Igor KAPUSTIĆ, Josip KELAVA, Krešimir KIRALJ, Damir KIRALJ, Damir KITIĆ, Goran KNEŽIĆ, Đuro KOLAK, Tomislav KOLAK, Vladimir KOLOGRANIĆ, Duško KOMORSKI, Ivan KOSTENAC, Bono KOSTOVIĆ, Borislav KOŠIR, Božidar KOVAČ, Ivan KOVAČ, Mladen KOVAČEVIĆ, Zoran KOVAČIĆ, Damir KOŽUL, Josip KRAJINOVIĆ, Ivan KRAJINOVIĆ, Zlatko KRASIĆ, Ivan KREZO, Ivica KRISTIĆEVIĆ, Kazimir KRIŽAN, Drago KRUNEŠ, Branimir LENDEL, Tomislav LENDEL, Zlatko LEROTIĆ, Zvonimir LESIĆ, Tomislav LET, Mihajlo LILI, Dragutin LJUBAS, Hrvoje LONČAR, Tihomir LOVRIĆ, Joko LOVRIĆ, Jozo LUCIĆ, Marko LUKENDA, Branko LUKIĆ, Mato	1975/ MUŠKI 1965/ MUŠKI 1953/ MUŠKI 1964/ MUŠKI 1959/ MUŠKI 1966/ MUŠKI 1937/ MUŠKI 1962/ MUŠKI 1966/ MUŠKI 1950/ MUŠKI 1952/ MUŠKI 1942/ MUŠKI 1962/ MUŠKI 1957/ MUŠKI 1953/ MUŠKI 1958/ MUŠKI 1962/ MUŠKI 1970/ MUŠKI 1968/ MUŠKI 1966/ MUŠKI 1969/ MUŠKI 1964/ MUŠKI 1963/ MUŠKI 1959/ MUŠKI 1957/ MUŠKI 1966/ MUŠKI 1957/ MUŠKI 1949/ MUŠKI 1960/ MUŠKI 1950/ MUŠKI 1956/ MUŠKI 1951/ MUŠKI 1971/ MUŠKI 1955/ MUŠKI 1968/ MUŠKI 1953/ MUŠKI 1954/ MUŠKI 1961/ MUŠKI 1963/ MUŠKI

DODATAK III

**ŽRTVE SA POLJOPRIVREDNOG DOBRA OVČARA
(VUKOVARSKA BOLNICA)**

(Nastavak)

PARAGRAF 20

DATUM	MESTO	ŽRTVE	GODINA ROĐENJA / POL
20. novembar 1991.	OVČARA	MAGDIĆ, Mile MAGOČ, Predrag MAJIĆ, Robert MAJOR, Željko MANDIĆ, Marko MARIČIĆ, Zdenko MARIJANOVIĆ, Martin MAŽAR, Ivan MEĐEŠI, Andrija MEĐEŠI, Zoran MERIC, Obran MIHOVIĆ, Tomislav MIKLETIĆ, Josip MIKULIĆ, Zdravko MIKULIĆ, Zvonko MILIĆ, Slavko MILJAK, Zvonimir MIŠIĆ, Ivan MLINARIĆ, Mile MOKOŠ, Andrija MOLNAR, Aleksandar MUTVAR, Antun NAĐ, Darko NAĐ, Franjo NEJAŠMIĆ, Ivan NICOLLIER, Jean Michael OMEROVIĆ, Mersad OREŠKI, Ivan PAPP, Tomislav PATARIĆ, Željko PAVLIĆ, Slobodan PAVLOVIĆ, Zlatko PERAK, Mato PERKO, Aleksandar PERKOVIĆ, Damir PERKOVIĆ, Josip PETROVIĆ, Stjepan	1953/ MUŠKI 1965/ MUŠKI 1971/ MUŠKI 1960/ MUŠKI 1953/ MUŠKI 1956/ MUŠKI 1959/ MUŠKI 1934/ MUŠKI 1936/ MUŠKI 1940/ MUŠKI 1956/ MUŠKI 1952/ MUŠKI 1952/ MUŠKI 1961/ MUŠKI 1969/ MUŠKI 1955/ MUŠKI 1950/ MUŠKI 1968/ MUŠKI 1966/ MUŠKI 1955/ MUŠKI 1965/ MUŠKI 1969/ MUŠKI 1965/ MUŠKI 1935/ MUŠKI 1958/ MUŠKI 1966/ MUŠKI 1970/ MUŠKI 1950/ MUŠKI 1963/ MUŠKI 1959/ MUŠKI 1965/ MUŠKI 1963/ MUŠKI 1961/ MUŠKI 1967/ MUŠKI 1965/ MUŠKI 1963/ MUŠKI 1949/ MUŠKI

DODATAK III**ŽRTVE SA POLJOPRIVREDNOG DOBRA OVČARA
(VUKOVARSKA BOLNICA)****(Nastavak)****PARAGRAF 20**

DATUM	MESTO	ŽRTVE	GODINA ROĐENJA / POL
20. novembar 1991.	OVČARA	PINTER, Nikola PLAVŠIĆ, Ivan POLHERT, Damir POLOVINA, Branimir POSAVEC, Stanko POTHORSKI, Janja PRAVDIĆ, Tomo PRPIĆ, Tomislav PUCAR, DMITAR RAGUŽ, Ivan RAŠIĆ, Milan RATKOVIĆ, Krešimir RIBIČIĆ, Marko RIMAC, Salvador ROHAČEK, Karlo ROHAČEK, Željko SAITI, Ćeman SAMARDŽIĆ, Damjan SAVANOVIĆ, Tihomir SENČIĆ, Ivan SOTINAC, Stipan SPUDIĆ, PAVAO STANIĆ, Marko STANIĆ, Željko STEFANKO, Petar STOJANOVIĆ, Ivan STUBIČAR, Ljubomir ŠAJTOVIĆ, Davor ŠAJTOVIĆ, Martin ŠARIK, Stjepan ŠAŠKIN, Sead ŠINDILJ, Vjekoslav ŠRENK, Đuro ŠTEFULJ, Dražen TABAČEK, Antun TADIĆ, Tadija TARLE, Dujo TEREK, Antun TIŠLJARIĆ, Darko TIVANOVAC, Ivica	1940/ MUŠKI 1939/ MUŠKI 1962/ MUŠKI 1950/ MUŠKI 1952/ MUŠKI 1931/ ŽENSKI 1934/ MUŠKI 1959/ MUŠKI 1949/ MUŠKI 1955/ MUŠKI 1954/ MUŠKI 1968/ MUŠKI 1951/ MUŠKI 1960/ MUŠKI 1942/ MUŠKI 1971/ MUŠKI 1960/ MUŠKI 1946/ MUŠKI 1964/ MUŠKI 1964/ MUŠKI 1939/ MUŠKI 1965/ MUŠKI 1958/ MUŠKI 1968/ MUŠKI 1942/ MUŠKI 1949/ MUŠKI 1954/ MUŠKI 1961/ MUŠKI 1914/ MUŠKI 1955/ MUŠKI 1960/ MUŠKI 1971/ MUŠKI 1943/ MUŠKI 1963/ MUŠKI 1958/ MUŠKI 1959/ MUŠKI 1950/ MUŠKI 1940/ MUŠKI 1971/ MUŠKI 1963/ MUŠKI

DODATAK III

**ŽRTVE SA POLJOPRIVREDNOG DOBRA OVČARA
(VUKOVARSKA BOLNICA)**

(Nastavak)

PARAGRAF 20

DATUM	MESTO	ŽRTVE	GODINA ROĐENJA / POL
20. novembar 1991.	OVČARA	TOMAŠIĆ, Tihomir TORDINAC, Željko TOT, Tomislav TRALJIĆ, Tihomir TURK, Miroslav TURK, Petar TUSTONJIĆ, Dane TUŠKAN, Dražen UŠAK, Branko VAGENHOFER, Mirko VARENICA, Zvonko VEBER, Siniša VIDOŠ, Goran VILENICA, Žarko VIRGES, Antun VLAHO, Mate VLAHO, Miroslav VOLODER, Zlatan VON BASINGGER, Harllan VUJEVIĆ, Zlatko VUKOJEVIĆ, Slaven VUKOVIĆ, Rudolf VUKOVIĆ, Vladimir VUKOVIĆ, Zdravko VULIĆ, Ivan VULIĆ, Vid VULIĆ, Zvonko ZERA, Mihajlo ZELJKO, Josip ŽERAVICA, Dominik ŽIVKOVIĆ, Damir ŽIVKOVIĆ, Goran ŽUGEĆ, Borislav	1963/ MUŠKI 1961/ MUŠKI 1967/ MUŠKI 1967/ MUŠKI 1950/ MUŠKI 1947/ MUŠKI 1959/ MUŠKI 1966/ MUŠKI 1958/ MUŠKI 1937/ MUŠKI 1957/ MUŠKI 1969/ MUŠKI 1960/ MUŠKI 1969/ MUŠKI 1953/ MUŠKI 1959/ MUŠKI 1967/ MUŠKI 1960/ MUŠKI 1971/ MUŠKI 1951/ MUŠKI 1970/ MUŠKI 1961/ MUŠKI 1957/ MUŠKI 1967/ MUŠKI 1946/ MUŠKI 1941/ MUŠKI 1971/ MUŠKI 1955/ MUŠKI 1953/ MUŠKI 1959/ MUŠKI 1970/ MUŠKI 1960/ MUŠKI 1963/ MUŠKI

DODATAK IV

DODATAK IV**ŽRTVE IZ “VELEPROMETA”, VUKOVAR****PARAGRAF 21**

DATUM	MESTO	ŽRTVE	GODINA ROĐENJA / POL
Novembar 1991.	“Velepromet”, Vukovar	CRK, Antun GOLAC, Veljko MATOUŠEK, Ivan MIHALJEVIĆ, Nikola SLUGANOVIĆ, Petar VLADISAVLJEVIĆ, Deno	1942/ MUŠKI 1959/ MUŠKI 1958/ MUŠKI 1950/ MUŠKI 1938/ MUŠKI 1971/ MUŠKI

DODATAK V

DODATAK V**ŽRTVE IZ DOMA KULTURE U ČELOPEKU, OPŠTINA
ZVORNIK
PARAGRAF 22**

DATUM	MESTO	ŽRTVE	GODINA ROĐENJA
1. jun - 26. jun 1992.	ČELOPEK DOM KULTURE	HADŽIĆ, Izet ATLIĆ, Alija SALHOVIĆ, Husein ZAHIROVIĆ, Salih HALILOVIĆ, Hasan ĐIHIĆ, Sead PEZEROVIĆ, Zaim BIKIĆ, Šaban ATLIĆ, Hasan OKANOVIĆ, Omer ALIHODŽIĆ, Benjamin ALIHODŽIĆ, Ahmet PEZEROVIĆ, Senaid ATLIĆ, Abdulah	1936. 1938. 1950. 1946. 1954. 1960. 1959. 1957. 1952. 1936. 1969. 1965. 1957. -

**ŽRTVE IZ TEHNIČKE ŠKOLE U KARAKAJU, OPŠTINA
ZVORNIK
PARAGRAF 22**

DATUM	MESTO	ŽRTVE	GODINA ROĐENJA
1. jun - 5. jun 1992.	KARAKAJ TEHNIČKA ŠKOLA	SINANOVIĆ, Ramiz JAŠAREVIĆ, Nurija JAŠAREVIĆ, Avdo	1956. 1961. 1950.

**ŽRTVE IZ GERINE KLANICE, OPŠTINA ZVORNIK
PARAGRAF 22**

DATUM	MESTO	ŽRTVE	GODINA ROĐENJA
7. jun - 9. jun 1992.	GERINA KLANICA	HASANOVIĆ, Sejdo HASANOVIĆ, Muradif	1956. 1957.

**ŽRTVA IZ "CIGLANE", ZVORNIK,
PARAGRAF 22**

DATUM	MESTO	ŽRTVA	MESTO STANOVANJA
Tokom juna ili jula 1992.	CIGLANA	ČIRAK, ISMET	Selo Grbovci ili Grbavaca

**ŽRTVE IZ DOMA KULTURE U DRINJAČI, ZVORNIK
PARAGRAF 22**

DATUM	MESTO	ŽRTVE	GODINA ROĐENJA / POL
30. maj - 31. maj 1992.	DOM KULTURE U DRINJAČI	Beriz ABIDOVIĆ	-/ MUŠKI
		Hariz ABIDOVIĆ	-/ MUŠKI
		Muriz ABIDOVIĆ	-/ MUŠKI
		Ramo ABIDOVIĆ	-/ MUŠKI
		Asim AHMETOVIĆ	-/ MUŠKI
		Fahro AHMETOVIĆ	-/ MUŠKI
		Hasan AHMETOVIĆ	-/ MUŠKI
		Hrusto AHMETOVIĆ	-/ MUŠKI
		Mihrudin AHMETOVIĆ	-/ MUŠKI
		Ramiz AHMETOVIĆ	-/ MUŠKI
		Ramo AHMETOVIĆ	-/ MUŠKI
		Senad AHMETOVIĆ	-/ MUŠKI
		Venis AHMETOVIĆ	-/ MUŠKI
		Hasan ALIĆ	-/ MUŠKI
		Ibrahim ALIĆ	-/ MUŠKI
		Ibrahim ALIĆ	-/ MUŠKI
		Kadrija ALIĆ	-/ MUŠKI
		Mehmedalija ALIĆ	-/ MUŠKI
		Mujo ALIĆ	-/ MUŠKI
		Zahid ALIĆ	-/ MUŠKI
		Asim AVDIĆ	-/ MUŠKI
		Muradif AVDIĆ	-/ MUŠKI
		Sinan BAŠIĆ	-/ MUŠKI
		Edin BARUČIĆ	-/ MUŠKI
		Hakija BARUČIĆ	-/ MUŠKI
		Hazim BARUČIĆ	-/ MUŠKI
		Mehmedalija BARUČIĆ	-/ MUŠKI
Mirsad BARUČIĆ	-/ MUŠKI		

	Suad BARUČIĆ	-/ MUŠKI
	Vehid BARUČIĆ	-/ MUŠKI
	Zulfo BARUČIĆ	-/ MUŠKI
	Osman BEČIĆ	-/ MUŠKI
	Džemal BEGANOVIĆ	-/ MUŠKI
	Esed BEGANOVIĆ	-/ MUŠKI
	Mehmed BEGANOVIĆ	-/ MUŠKI
	Mustafa BEGANOVIĆ	-/ MUŠKI
	Nezir BEGANOVIĆ	-/ MUŠKI
	Smajo BEGANOVIĆ	-/ MUŠKI
	Redžo BJELIĆ	-/ MUŠKI
	Aljo ČOHODAREVIĆ	-/ MUŠKI
	Beriz DAUTOVIĆ	-/ MUŠKI
	Esad DAUTOVIĆ	-/ MUŠKI
	Hasan DAUTOVIĆ	-/ MUŠKI
	Husein DAUTOVIĆ	-/ MUŠKI
	Huso DAUTOVIĆ	-/ MUŠKI
	Idriz DAUTOVIĆ	-/ MUŠKI
	Mirsad DAUTOVIĆ	-/ MUŠKI
	Mirzet DAUTOVIĆ	-/ MUŠKI
	Nezir DAUTOVIĆ	-/ MUŠKI
	Omer DAUTOVIĆ	-/ MUŠKI
	Ragib DAUTOVIĆ	-/ MUŠKI
	Ramo DAUTOVIĆ	-/ MUŠKI
	Mevludin FEJZIĆ	-/ MUŠKI
	Nuko FEJZIĆ	-/ MUŠKI
	Muriz HUSEINOVIĆ	-/ MUŠKI
	Velid HUSEINOVIĆ	-/ MUŠKI
	Ahmet IBRALIĆ	-/ MUŠKI
	Amil IBRALIĆ	-/ MUŠKI
	Nezir IBRALIĆ	-/ MUŠKI
	Mustafa KARIĆ	-/ MUŠKI
	Haso MEMIŠEVIĆ	-/ MUŠKI
	Ramiz MEMIŠEVIĆ	-/ MUŠKI
	Ramo MEMIŠEVIĆ	-/ MUŠKI
	Senaid MEMIŠEVIĆ	-/ MUŠKI
	Zaim MEMIŠEVIĆ	-/ MUŠKI
	Azem MURATOVIĆ	-/ MUŠKI
	Bajro MURATOVIĆ	-/ MUŠKI
	Mehmed MURATOVIĆ	-/ MUŠKI
	Hasib MUSTAFIĆ	-/ MUŠKI
	Juso MUSTAFIĆ	-/ MUŠKI
	Salko MUSTAFIĆ	-/ MUŠKI

		Šaban OSMANOVIĆ	-/ MUŠKI
		Šabanija OSMANOVIĆ	-/MUŠKI
		Džemail OSMANOVIĆ	-/ MUŠKI
		Bajro OSMANOVIĆ	-/ MUŠKI
		Juso OSMANOVIĆ	-/ MUŠKI
		Mehmedalija OSMANOVIĆ	-/ MUŠKI
		Meho OSMANOVIĆ	-/ MUŠKI
		Mejo OSMANOVIĆ	-/ MUŠKI
		Muhamed OSMANOVIĆ	-/ MUŠKI
		Muhamed OSMANOVIĆ	-/ MUŠKI
		Mujo OSMANOVIĆ	-/ MUŠKI
		Mujo OSMANOVIĆ	-/ MUŠKI
		Ramo OSMANOVIĆ	-/ MUŠKI
		Redžo OSMANOVIĆ	-/ MUŠKI
		Sefer OSMANOVIĆ	-/ MUŠKI
		Smajo OSMANOVIĆ	-/ MUŠKI
		Mujo ŠABANOVIĆ	-/ MUŠKI

DODATAK VI

DODATAK VI**ŽRTVE IZ POLJOPRIVREDNE ZADRUGE U CRKVINI,
OPŠTINA BOSANSKI ŠAMAC****PARAGRAF 23**

DATUM	MESTO	ŽRTVE	POL
Maj 1992.	Crkvina	AGATIĆ, Ivan ANTUNIĆ, Jozo BARTOLIĆ, Ivan BLAZANOVIĆ, Luka BRANDIĆ, Niko (I) GREGUREVIĆ, Luka HODŽIĆ, Rusmir (Suma) HODŽIĆ, Suad HURTIĆ, Sead (Batan) PREZIME NEPOZNATO, Ermin PREZIME NEPOZNATO, Hilmo PREZIME NEPOZNATO, Ivica MANDIĆ, Franjo MATIĆ, Ilija MIJIĆ, Ivo ORŠOLIĆ, Josip TUZLAK, Ivo Neidentifikovani dečak	MUŠKI MUŠKI MUŠKI MUŠKI MUŠKI MUŠKI MUŠKI MUŠKI MUŠKI MUŠKI MUŠKI MUŠKI MUŠKI MUŠKI MUŠKI MUŠKI MUŠKI MUŠKI

DODATAK VII

DODATAK VII

ŽRTVE SA “ŠIREG PODRUČJA SARAJEVA”

PARAGRAF 24

DATUM	MESTO	ŽRTVE	GODINA ROĐENJA / POL
Jun 1992.	LJEŠEVO	FAZLIĆ, Suljo FAZLIĆ, Munira FAZLIĆ, Hasan FAZLIĆ, Arif FAZLIĆ, Safet FAZLIĆ, Ibrahim FAZLIĆ, Huso FAZLIĆ, Amir MASNOPITA, Munir MASNOPITA, Fadil MASNOPITA, Mehmed MASNOPITA, Husnija MASNOPITA, Mujo MASNOPITA, Jasmin MASNOPITA, Mensur SULJIĆ, Zubejda NUHIĆ, Nijaz AVDUKIĆ, Čamil AVDUKIĆ, Izet KARAVDIĆ, Asim OMANOVIĆ, Arif FAZLIĆ, Meho	1933/ MUŠKI 1936/ ŽENSKI 1945/ MUŠKI 1958/ MUŠKI 1963/ MUŠKI 1948/ MUŠKI 1928/ MUŠKI 1964/ MUŠKI 1945/ MUŠKI 1933/ MUŠKI 1940/ MUŠKI 1921/ ŽENSKI 1951/ MUŠKI 1955/ MUŠKI 1947/ MUŠKI 1930/ ŽENSKI 1961/ MUŠKI 1935/ MUŠKI 1963/ MUŠKI 1936/ MUŠKI 1949/ MUŠKI 1923/ MUŠKI

DATUM	MESTO	ŽRTVE	GODINA ROĐENJA / POL
Leto 1993.	ŽUČ	TIRIĆ, Avdo	NEPOZNATA/ MUŠKI
Leto 1993.	ŽUČ	SKENDO, Nermin	NEPOZNATA/ MUŠKI

DODATAK VIII

DODATAK VIII
ŽRTVE IZ BIJELJINE

PARAGRAF 25

DATUM	MESTO	ŽRTVE	GODINA ROĐENJA / POL
31. mart 1992.	BIJELJINA	ŠABANOVIĆ, Redžep ŠABANOVIĆ, Admir ŠABANOVIĆ, Tifa KOMŠIĆ, Mustafa KOMŠIĆ, Adnan KOMŠIĆ, Rijad	-/ MUŠKI -/ MUŠKI -/ ŽENSKI -/ MUŠKI -/ MUŠKI -/ MUŠKI

DATUM	MESTO	ŽRTVE	GODINA ROĐENJA / POL
April 1992. – septembar 1993.	LOGOR BATKOVIĆ	BULČEVIĆ, Smail ČAUŠEVIĆ, Muhamed ČUDIĆ, Edhem ĆURTIĆ, Husejin DELIĆ, Sead DŽIHIĆ, Suad HADŽIOMEROVIĆ, Zulfo JUKIĆ, Rasim KAVAZBAŠIĆ, Alija MEMIĆ, Džemal MUJIĆ, Salko MUMINOVIĆ, Fahrudin PAŠIĆ, Ahmet REDŽEPOVIĆ, Nurudin SMAJIĆ, Ejub TOPČIĆ, Idriz ZEČEVIĆ, Ferid	1922/ MUŠKI -/ MUŠKI -/ MUŠKI -/ MUŠKI -/ MUŠKI -/ MUŠKI -/ MUŠKI 1917/ MUŠKI -/ MUŠKI -/ MUŠKI 1930/ MUŠKI -/ MUŠKI -/ MUŠKI -/ MUŠKI -/ MUŠKI -/ MUŠKI 1937/ MUŠKI

DODATAK IX

DODATAK IX
ŽRTVE IZ MOSTARA

PARAGRAF 26

DATUM	MESTO	ŽRTVE	GODINA ROĐENJA / POL
Jun 1992.	UBORAK	ĆORIĆ, Bajro BENCA, Nedžad SMAJIĆ, Hajdo OSMANOVIĆ, Enver DELAGIĆ, Admir KELECIJA, Salko ŠAKRAK, Ferid ALIĆ, Meho KOŠPO, Asim NUHIĆ, Mujo MEZET, Enes ĆORIĆ, Himzo KANIŽA, Jusuf MRKONJIĆ, Šemsudin SALČIN, Nedžad ZADRO, Petar RAHIMIĆ, Meho KORDIĆ, Ljubo MANJURA, Mehmed JAZVIN, Salih SINANOVIĆ, Bego SALČIN, Osman MIHALJ, Stjepan MIHALJ, Marko PEHILJ, Mujo JURIĆ, Jelka HASIĆ, Omer SALČIN, Enver JURČIĆ, Krešimir ĆORIĆ, Smajo SIMIDŽIJA, Muhamed JURIĆ, Danica	1956/ MUŠKI 1970/ MUŠKI 1938/ MUŠKI 1955/ MUŠKI 1970/ MUŠKI 1953/ MUŠKI 1954/ MUŠKI 1962/ MUŠKI 1934/ MUŠKI 1931/ MUŠKI 1960/ MUŠKI 1958/ MUŠKI 1928/ MUŠKI 1947/ MUŠKI 1953/ MUŠKI 1916/ MUŠKI 19/ MUŠKI 1921/ MUŠKI 1938/ MUŠKI 1924/ MUŠKI 1943/ MUŠKI 1922/ MUŠKI 1925/ MUŠKI 1929/ MUŠKI 1945/ MUŠKI 1940/ ŽENSKI 1953/ MUŠKI 1947/ MUŠKI 1930/ MUŠKI 1930/ MUŠKI 1955/ MUŠKI 1949/ ŽENSKI

	POLČIĆ, Bećir	1941/ MUŠKI
	ŠKEGRO, Sofija	1940/ ŽENSKI
	ČULJAK, Štefa	1932/ ŽENSKI
	OMANOVIĆ, Alija	1928/ MUŠKI
	JAPALAK, Salko	1927/ MUŠKI
	DELALIĆ, Fadil	1936/ MUŠKI
	BUBALO, Husein	1936/ MUŠKI
	ZUKIĆ, Mehmed	1938/ MUŠKI
	HADŽIHAJRIĆ, Hamdija	1937/ MUŠKI
	RAHIMIĆ, Semir	1953/ MUŠKI
	TURKIĆ, Salko	1934/ MUŠKI
	DUŽEVIĆ, Mile	1926/ MUŠKI
	BLAŽEVIĆ, Stjepan	1944/ MUŠKI
	HAJRIZAJ, Bajram	1940/ MUŠKI
	MIKULIĆ, Dragica	1938/ ŽENSKI
	KELECIJA, Ibro	1932/ MUŠKI
	PUCE, Mustafa	1961/ MUŠKI
	DUMPOR, Omer	1958/ MUŠKI
	MARIĆ, Ramo	1966/ MUŠKI
	PRSKALO, Ivan	1936/ MUŠKI
	HASIĆ, Tidža	1957/ ŽENSKI
	PUZIĆ, Sead	1949/ MUŠKI
	KOKOTOVIĆ, Željko	1968/ MUŠKI
	KLEPO, Ferid	1949/ MUŠKI
	ČARAPINA, Petar	1926/ MUŠKI
	KUKO, Ibro	1956/ MUŠKI
	BUŠIĆ, Stipe	1948/ MUŠKI
	JAPALAK, Ibrahim	1939/ MUŠKI
	OMANOVIĆ, Bajro	1945/ MUŠKI
	BREKALO, Hava	1914/ ŽENSKI
	KUKO, Ramo	1930/ MUŠKI
	GUBELJIĆ, Zaim	1933/ MUŠKI
	KORDIĆ, Mara	1923/ ŽENSKI
	KARABEG, Salih	1943/ MUŠKI
	ALIBEGOVIĆ, Džafer	1941/ MUŠKI
	KASALO, Hasan	1929/ MUŠKI
	KASALO, Aid	1961/ MUŠKI
	KASALO, Adis	1963/ MUŠKI
	SLIPIČEVIĆ, Esad	1950/ MUŠKI
	ŠESTIĆ, Miralem	1952/ MUŠKI
	JURIĆ, Mario	1968/ MUŠKI
	JUKLO, Mirzo	1965/ MUŠKI
	JUKLO, Enes	1968/ MUŠKI

		JUKLO, Jasmin ISIĆ, Safet KREMO, Husein SEFIĆ, Edin SEFIĆ, Saša DELIC, Fuad	1975/ MUŠKI 1953/ MUŠKI 1925/ MUŠKI 1952/ MUŠKI 1976/ MUŠKI 1946/ MUŠKI
--	--	--	--

DATUM	MESTO	ŽRTVE	GODINA ROĐENJA / POL
Jun 1992.	SUTINA	BESLIMAJ, Beslim BOŠKOVIĆ, Dane ČATIĆ, Mirsad JERKIĆ, Vice KOVAČEVIĆ, Zurahid KUKO, Senad MANDURIĆ, Ljubo MILETIĆ, Ilija ROŽIĆ, Ante ROŽIĆ, Petar REDŽEP, Ivan SELAČ, Ekrem SIMIDŽIJA, Murat SUNJIĆ, Ivan	1940/ MUŠKI 1941/ MUŠKI 1950/ MUŠKI 1937/ MUŠKI 1948/ MUŠKI 1956/ MUŠKI 1936/ MUŠKI 1945/ MUŠKI 1935/ MUŠKI 1918/ MUŠKI 52 godine/ MUŠKI 1949/ MUŠKI 1952/ MUŠKI -/ MUŠKI

DODATAK X

DODATAK X

ŽRTVE IZ NEVESINJA

PARAGRAF 27

DATUM	MESTO UBISTVA	ŽRTVE	GODINA ROĐENJA / POL
Jun 1992.	LIPOVAČA	ALIBAŠIĆ, Emina ALIBAŠIĆ, Senada ALIBAŠIĆ, Habiba ALIČIĆ, Saja ALIČIĆ, Fadila ALIČIĆ, Nefa ALIČIĆ, Mejra ALIČIĆ, Habiba ALIČIĆ, Mejra ALIČIĆ, Husein ALIČIĆ, Merima ALIČIĆ, Nazika ALIČIĆ, Lejla ALIČIĆ, Saudin BRAJEVIĆ, Đulsa KASUNOVIĆ, Tidža MAHINIĆ, Lejla MAHINIĆ, Omer MAHINIĆ, Ibrahim MAHINIĆ, Ajla MAHINIĆ, Hava MAHINIĆ, Munira MAHINIĆ, Fata MAHINIĆ, Fehma OMERIKA, Hasinija OERIKA, Amina PLOSKIĆ, Agan PLOSKIĆ, Samra PLOSKIĆ, Amra PLOSKIĆ, Ajla PLOSKIĆ, Amar PLOSKIĆ, Hajra PLOSKIĆ, Mejra	1965/ ŽENSKI 1968/ ŽENSKI 1939/ ŽENSKI 1968/ ŽENSKI 1960/ ŽENSKI 1927/ ŽENSKI 1958/ ŽENSKI 1953/ ŽENSKI 1956/ ŽENSKI 1984/ MUŠKI 1987/ ŽENSKI 1981/ ŽENSKI 1985/ ŽENSKI 1987/ MUŠKI 1935/ ŽENSKI 1924/ ŽENSKI 1985/ ŽENSKI 1982/ MUŠKI 1980/ MUŠKI 1991/ ŽENSKI 1923/ ŽENSKI 1956/ ŽENSKI 1922/ ŽENSKI 1934/ ŽENSKI 1950/ ŽENSKI 1990/ ŽENSKI 1991/ MUŠKI 1988/ ŽENSKI 1986/ ŽENSKI 1991/ ŽENSKI 1987/ MUŠKI 1964/ ŽENSKI 1936/ ŽENSKI

		PLOSKIĆ, Emin PLOSKIĆ, Sehija ŠIPKOVIĆ, Ferida ŠIPKOVIĆ, Nura ŠIPKOVIĆ, Huso ŠIPKOVIĆ, novorođenče ČOPELJ, Zejna ČOPELJ, Alka ČOPELJ, Nermina	1991/ MUŠKI 1961/ ŽENSKI 1965/ ŽENSKI 1938/ ŽENSKI 1988/ MUŠKI 1992/ 1930/ ŽENSKI 1937/ ŽENSKI 1968/ ŽENSKI
--	--	--	---

DATUM	MESTO UBISTVA	ŽRTVE	GODINA ROĐENJA / POL
Jun 1992.	PLANINA BORAŠNICA	DEMIĆ, Salko DEMIĆ, Alija DEMIĆ, Osman KAJAN, Omer GOLOŠ, Halil HRNJIČIĆ, Ahmet KAJAN, Ibro DEMIĆ, Emina DEMIĆ, Mejra DEMIĆ, Emina DEMIĆ, Emina DEMIĆ, Ramiza GOLOŠ, Huriya KAJAN, Hana KAJAN, Merka NURKOVIĆ, Alka KAJAN, Zejna HRNJIČIĆ, Zineta DEMIĆ, Haska	1929/MUŠKI 1921/ MUŠKI 1929/ MUŠKI 1935/ MUŠKI 1935/ MUŠKI 81 godina / MUŠKI 55-60 godina / MUŠKI 1924/ ŽENSKI 1921/ ŽENSKI 1935/ ŽENSKI 1925/ ŽENSKI 40 godina / ŽENSKI 80 godina / ŽENSKI 55 godina / ŽENSKI 50 godina / ŽENSKI 80 godina / ŽENSKI 80 godina / ŽENSKI 80 godina / ŽENSKI 1928/ ŽENSKI

DATUM	MESTO GDE SU TELA NAĐENA	ŽRTVE	GODINA ROĐENJA / POL
Jun 1992.	TELEĆA LASTVA	ALIBAŠIĆ, Salih ALIBAŠIĆ, Mustafa ALIČIĆ, Halil	1975/ MUŠKI 1934/ MUŠKI 1956/ MUŠKI

		ALIČIĆ, Alija	1923/ MUŠKI
		ALIČIĆ, Mujo	1929/ MUŠKI
		ALIČIĆ, Alija	1952/ MUŠKI
		ALIČIĆ, Mehmed	1975/ MUŠKI
		ALIČIĆ, Bećir	1954/ MUŠKI
		BRAJEVIĆ, Alija	1971/ MUŠKI
		BRAJEVIĆ, Kasim	1963/ MUŠKI
		BRAJEVIĆ, Mustafa	1932/ MUŠKI
		ČOPELJ, Šerif	1959/ MUŠKI
		ČOPELJ, Mustafa	1937/ MUŠKI
		ČOPELJ, Dervo	1927/ MUŠKI
		ČOPELJ, Esad	1972/ MUŠKI
		ČOPELJ, Ibrahim	1970/ MUŠKI
		KASUNOVIĆ, Ibro	1955/ MUŠKI
		KASUNOVIĆ, Ćamil	1953/ MUŠKI
		MAHINIĆ, Alija	1928/ MUŠKI
		MAHINIĆ, Adem	1955/ MUŠKI
		MAHINIĆ, Hajdar	1933/ MUŠKI
		OMERIKA, Mujo	1931/ MUŠKI
		PLOSKIĆ, Mustafa	1962/ MUŠKI
		PLOSKIĆ, Hasan	1958/ MUŠKI
		PLOSKIĆ, Huso	1956/ MUŠKI
		PLOSKIĆ, Avdo	1937/ MUŠKI
		ŠIPKOVIĆ, Asim	1974/ MUŠKI
		ŠIPKOVIĆ, Habib	1962/ MUŠKI
		ŠIPKOVIĆ, Hasan	1921/ MUŠKI

DATUM	MESTO GDE SU TELA NAĐENA	ŽRTVE	GODINA ROĐENJA / POL
JUN 1992.	ZIJEMLJE	BARALIJA, Hamid BRAJEVIĆ, Jusuf CATIĆ, Mujo CATIĆ, Ibro CATIĆ, Đulsa CATIĆ, Ema	NEPOZNATA / MUŠKI NEPOZNATA / MUŠKI NEPOZNATA / MUŠKI NEPOZNATA / MUŠKI NEPOZNATA / MUŠKI NEPOZNATA / MUŠKI